



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba



Broj: 05-16-1-63-5/24
Sarajevo, 15. 1. 2024.

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH

Trg BiH 1
71000 Sarajevo

16-01-2024	
01-16-10-146/24	H

Predmet: Izvješće revizije učinka

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija BiH (»Službeni glasnik BiH«, broj: 12/06), u privitku dopisa dostavljamo Vam Izvješće o provedenoj reviziji učinka na temu "Povjereni javni poslovi iz nadležnosti institucija BiH-studija slučaja: Ministarstvo komunikacija i prometa BiH".

S poštovanjem



Prilog:

- Izvješće revizije učinka
- Komentari Ministarstva komunikacija i prometa BiH na Nacrt izvješća
- Odgovor na komentare na Nacrt izvješća

Dostavljeno:

- Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH
- a/a.



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba



Broj: 05-16-1-63-6/24
Sarajevo, 15. 1. 2024.

Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH

Trg BiH 1
71000 Sarajevo

16-01-2024			
Priloga	Prilogi	Prilogi	Prilogi
02-16-10	146/24		

Predmet: Izvješće revizije učinka

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija BiH (»Službeni glasnik BiH«, broj: 12/06), u privitku dopisa dostavljamo Vam Izvješće o provedenoj reviziji učinka na temu "Povjereni javni poslovi iz nadležnosti institucija BiH-studija slučaja: Ministarstvo komunikacija i prometa BiH".

S poštovanjem

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tyrtković

Prilog:

- Izvješće revizije učinka
- Komentari Ministarstva komunikacija i prometa BiH na Nacrt izvješća
- Odgovor na komentare na Nacrt izvješća

Dostavljeno:

- Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH
- a/a.



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba



IZVJEŠĆE REVIZIJE UČINKA

**„POVJERENI JAVNI POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI INSTITUCIJA BIH – STUDIJA
SLUČAJA: MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I PROMETA BIH“**

Sarajevo, prosinac 2023. godine

**Povjereni javni poslovi iz nadležnosti institucija BiH – studija slučaja:
Ministarstvo komunikacija i prometa BiH**

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine proveo je reviziju učinka na temu: „Povjereni javni poslovi iz nadležnosti institucija BiH – studija slučaja: Ministarstvo komunikacija i prometa BiH“. Revizija je provedena u skladu sa Zakonom o reviziji institucija BiH, Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI, INTOSAI smjernicama i metodologijom za rad revizije učinka vrhovnih revizijskih institucija u BiH.

Revizija je provedena s ciljem da se ispita efikasnost MKP-a u uspostavljanju funkcionalnog sustava povjeravanja javnih poslova iz svoje nadležnosti.

Nalazi revizije ukazuju na to da funkcionalni sustav povjeravanja javnih poslova iz nadležnosti MKP-a nije efikasno uspostavljen. MKP nije osigurao usuglašenost i dosljednu primjenu relevantnog regulativnog okvira. MKP nije transparentno i pravodobno poduzimao aktivnosti na povjeravanju javnih poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. Također, MKP nije uspostavio funkcionalan sustav nadzora vršenja povjerenih javnih poslova. Utvrđene slabosti u procesu povjeravanja javnih poslova iz nadležnosti MKP-a drugim institucijama i gospodarskim asocijacijama mogu dovesti do nesigurnosti u kontinuitetu pružanja javnih usluga i slabljenja povjerenja građana i gospodarskih subjekata u rad institucija BiH.

Preporuke su upućene MKP-u koji vrši povjeravanje obavljanja dijela administrativnih i stručnih poslova iz svoje nadležnosti drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. Realizacijom danih preporuka unaprijedit će se aktivnosti na osiguranju efikasnosti MKP-a u uspostavljanju funkcionalnog sustava povjeravanja javnih poslova iz svoje nadležnosti, čime bi se omogućila konkurencija te osiguralo kvalitetnije pružanje usluga građanima BiH. Također, implementacija preporuka ove revizije trebala bi doprinijeti realizaciji Ciljeva održivog razvoja.

Ured za reviziju je, u skladu s odredbama Zakona o reviziji institucija BiH, dostavio Nacrt izvješća institucijama koje su bile obuhvaćene provedenom revizijom. Ovim institucijama je, u skladu sa Zakonom, ostavljena mogućnost da daju svoje komentare i primjedbe na Nacrt izvješća. Komentare i primjedbe na Nacrt izvješća je dostavilo Ministarstvo komunikacija i prometa. U dostavljenim komentarima nisu iznesene nove činjenice ili dokazi koji bi utjecali na izmjenu nalaza i zaključaka navedenih u Nacrtu izvješća. Dio komentara koji su tehničke prirode ili doprinose jasnijoj prezentaciji nalaza su prihvaćeni i isti su uvršteni u konačno izvješće.

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tirković

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević

Neda Močević

Kazalo

1. UVOD.....	10
1.1. Pozadina problema i motivi za reviziju	10
1.2. Cilj, opseg i ograničenja revizije	11
1.3. Revizijska pitanja i kriteriji revizije.....	12
1.4. Izvori informacija i metode revizije	14
1.5. Struktura izvješća.....	15
2. POVJERENI JAVNI POSLOVI U INSTITUCIJAMA BIH IZ NADLEŽNOSTI MKP – TEMELJNE INFORMACIJE	16
2.1. TEMELJNE INFORMACIJE O USPOSTAVLJENOJ PRAKSI.....	16
2.1.1. Obavljanje administrativnih i tehničkih poslova u oblasti homologacije vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila.....	16
2.1.2. Obavljanje administrativnih i tehničkih poslova u oblasti certifikacije vozila..	17
2.1.3. Usklađivanje međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje.....	18
2.1.4. Stručno osposobljavanje upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu.....	19
2.1.5. Izdavanje međunarodnih vozačkih dozvola	19
3. NALAZI	21
3.1. Usuglašenost i primjena regulativnog okvira, transparentnost i pravodobnost u povjeravanju poslova iz nadležnosti MKP-a	21
3.1.1. Homologacija i certifikacija vozila	21
3.1.1.1. Usuglašenost i primjena relevantnog regulativnog okvira vezanog za povjeravanje poslova homologacije i certifikacije vozila	21
3.1.2. Usklađivanje međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje	26
3.1.2.1. Usuglašenost i primjena relevantnog regulativnog okvira u povjeravanju poslova usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama.....	26
3.1.2.2. Transparentnost i pravodobnost u povjeravanju poslova usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama.....	28
3.1.3. Stručno osposobljavanje upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu.....	29
3.1.3.1. Usuglašenost i primjena regulativnog okvira MKP-a u procesu prenošenja poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu na druge institucije ili gospodarske asocijacije	29
3.1.3.1.1. Aktivnosti prikupljanja i raspodjele prihoda po osnovu stručnog osposobljavanja.....	31

3.1.3.2. Transparentnost i pravodobnost u povjeravanju poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama	34
3.2. Slabosti MKP-a u uspostavi funkcionalnog sustava nadzora nad povjerenim javnim poslovima iz svoje nadležnosti.....	34
3.2.1. Nadzor nad procesom homologacije i certifikacije vozila	35
3.2.2. Nadzor nad usklađivanjem međuentitetskih i međunarodnih autobusnih redova vožnje	37
3.2.3. Nadzor nad poslovima stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu	38
3.2.4. Nadzor nad izdavanjem međunarodnih vozačkih dozvola	39
4. ZAKLJUČCI.....	40
4.1. Usuglašenost i primjena relevantnog regulativnog okvira, transparentnost i pravodobnost u povjeravanju poslova iz svoje nadležnosti	40
4.2. MKP nije uspostavio funkcionalan sustav nadzora nad povjerenim javnim poslovima iz svoje nadležnosti	41
5. PREPORUKE.....	43
6. PRIVICI	46

Korištene skraćenice

Skraćenice	Puni naziv
MKP	Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine
BiH	Bosna i Hercegovina
EU	Europska unija
MFT	Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine
Parlamentarna skupština BiH	Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
Ured za reviziju	Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine
VM BiH	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine
Zakon o upravi	Zakon o upravi Bosne i Hercegovine
Zakon o upravnom postupku	Zakon o upravnom postupku Bosne i Hercegovine
Zakon o financiranju institucija	Zakon o financiranju institucija Bosne i Hercegovine
Pravobraniteljstvo	Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine
Žalbeno vijeće	Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine
Sud BiH	Sud Bosne i Hercegovine
MP	Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine
Vanjskotrgovinska komora	Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine
Konkurencijsko vijeće	Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine
Nacionalni komitet	Nacionalni komitet za profesionalno osposobljavanje u cestovnom prijevozu putnika, tereta i opasnih tvari

Izvršni sažetak:

Revizija je provedena s ciljem da se ispita efikasnost MKP-a u uspostavljanju funkcionalnog sustava povjeravanja javnih poslova iz svoje nadležnosti. U nastavku su najvažniji nalazi i preporuke revizije:

MKP nije osigurao usuglašenost i primjenu relevantnog regulativnog okvira, transparentnost i pravodobnost u povjeravanju poslova iz svoje nadležnosti

- Sudbene presude, različiti žalbeni postupci, mišljenja nadležnih institucija, oprečni stavovi MKP-a, ukazuju na to da MKP nije dosljedno primijenio relevantni regulativni okvir koji se odnosi na povjeravanje poslova.
- MKP je iskazao svoj stav da je povjeravanje vršenja javnih poslova na temelju podzakonskih akata nezakonito i suprotno interesima BiH u Odluci iz 2012. godine.
- MKP nije raskinuo zaključeni ugovor s izabranom organizacijom koja je provodila aktivnosti po poništenom javnom natječaju do konca 2021. godine.
- Nije izmijenjen Zakon o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH u pravcu reguliranja povjeravanja vršenja javnih poslova iz oblasti homologacije i certifikacije.
- MKP nije dostavljao podzakonske akte iz oblasti homologacije i certifikacije vozila na mišljenje Konkurencijskom vijeću.
- MKP nije dobio mišljenje Pravobraniteljstva da može zaključiti ugovore o obavljanju administrativnih poslova u oblasti homologacije i certifikacije vozila iz 2022. godine.
- S obzirom na to da MKP ne raspolaže podacima o prihodima koje prikupljaju administrativna i tehnička tijela, procijenili smo (na bazi analitičkih podataka iz izvješća o radu administrativnih tijela) da ukupni prihodi u 2021. godini za poslove homologacije vozila iznose oko 9,1 milijun KM, a za poslove certifikacije vozila (na bazi prosječnih cijena) iznose oko 7,1 milijun KM.
- MKP nije osigurao ni transparentnost ni pravodobnost postupka odabira organizacije kojoj će povjeriti administrativne poslove homologacije vozila.
- U razdoblju 2010.-2014. godina MKP je imao problema s nefunkcionalnošću povjerenstva koje je trebalo usklađivati međunarodne i međuentitetske redove vožnje.
- MKP se nije obraćao Konkurencijskom vijeću za mišljenje sadrži li Pravilnik iz 2018. godine odredbe koje mogu sprečavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju.
- MKP povjeravanje javnih poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača vrši na temelju podzakonskih akata koje sam donosi.
- MKP nije u skladu s donesenim Pravilnikom o uvjetima i postupku izdavanja licenci za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza putnika, tereta i opasnih materija zaključio ugovor o vršenju povjerenih poslova s izabranim tijelom MKP.
- Prilikom donošenja podzakonskih akata iz oblasti stručnog osposobljavanja, MKP nije tražio mišljenje Konkurencijskog vijeća.
- MKP je 2016. godine pripremio izmjene i dopune Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu, međutim, one nisu usvojene.
- Prihodi na transakcijskom računu Vanjskotrgovinske komore, prikupljeni u postupku izdavanja certifikata o profesionalnoj osposobljenosti upravitelja

prijevoza i vozača, u iznosu od 1.130.086 KM, nisu bili raspoloživi zbog nedefiniranog načina njihovog prikupljanja i raspodjele.

- MKP Cjenik stručnog osposobljavanja i ispita upravitelja prijevoza i vozača nije uskladio s važećim Pravilnikom iz 2014. godine.
- Cjenik stručnog osposobljavanja i ispita upravitelja prijevoza i vozača nije utemeljen na obrazloženim troškovima, a raspodjela prihoda nije usklađena s propisima BiH i mišljenjem MFT-a.
- Procijenjeni ukupni prihodi (na bazi prosječnih cijena) koje je stručno tijelo ostvarilo u 2021. godini za poslove osposobljavanja vozača iznose oko 470 tisuća KM, a za upravitelje prijevoza oko 35 tisuća KM, dok procijenjeni ukupni prihodi koje je MKP trebao naplatiti (5 %) iznose cca 25 tisuća KM.
- MKP je bio nepravodoban u pokretanju aktivnosti odabira institucija kojim će se povjeriti obavljanje javnih poslova.

MKP nije uspostavio funkcionalan sustav nadzora nad povjerenim javnim poslovima iz svoje nadležnosti

- MKP nije, u skladu sa Zakonom o upravi, uspostavio upravni nadzor nad radom institucija s javnim ovlaštenjima niti je podzakonskim aktima definiran način vršenja nadzora za sve oblasti za koje ove institucije obavljaju povjerene poslove.
- Obveza izvješćivanja je za većinu povjerenih poslova definirana podzakonskim aktima i izvješća se dostavljaju MKP-u, ali se ne analiziraju niti se daju korektivne mjere i preporuke.
- Ovakvim postupanjem MKP se izložio riziku da stručne organizacije ne obavljaju povjerene javne poslove u skladu s propisima, što se može negativno odraziti i na sigurnost prometa i živote građana u BiH.

Preporuke MKP-u:

- *Rukovodeći se do sada iskazanim stavovima i mišljenjima nadležnih institucija, MKP ima obvezu da analizira sve propise vezane za povjeravanje javnih poslova iz nadležnosti MKP-a, te u skladu sa Zakonom o upravi i dobrim praksama utvrdi nedostatke i u proceduru uputi potrebne izmjene regulativnog okvira, a sve u cilju pravilnog postupanja prilikom obavljanja poslova iz okvira dodijeljenih nadležnosti.*
- *Prikupljanje i raspodjela prihoda po osnovu obavljenih javnih poslova trebaju biti uspostavljeni u skladu s važećim propisima BiH.*
- *Preispitati postojeće cjenike i osigurati donošenje novih cjenika u skladu s važećim propisima.*
- *Osigurati pravodobnu i transparentnu dodjelu poslova iz nadležnosti MKP-a.*
- *Osigurati funkcionalan nadzor nad obavljanjem povjerenih poslova iz nadležnosti MKP-a, te vršiti potrebne analize s ciljem davanja korektivnih mjera i preporuka.*

Realizacijom danih preporuka unaprijedit će se efikasnost MKP-a u uspostavljanju funkcionalnog sustava povjeravanja javnih poslova iz svoje nadležnosti, kao i realizacija Ciljeva održivog razvoja.

1. UVOD

1.1. Pozadina problema i motivi za reviziju

Strateški okvir za reformu javne uprave u Bosni i Hercegovini 2018.-2022. godina usmjeren je na stvaranje efikasne, transparentne, odgovorne, moderne javne uprave koja će svoj rad temeljiti na najboljim praksama i načelima Europske unije. Iz strateškog okvira proizlazi potreba za unapređenjem rada institucija BiH radi njihovog efikasnijeg funkcioniranja i pružanja brzih i pouzdanih usluga građanima BiH.¹

Ukoliko je zakonom omogućeno, institucija BiH koja nema potrebne kapacitete može drugim institucijama povjeriti obavljanje određenih stručnih i upravnih poslova iz svoje nadležnosti. U okviru povjerene nadležnosti institucije s javnim ovlaštenjima odlučuju u pojedinačnim stvarima o određenim pravima i obvezama građana, poduzeća, ustanova i drugih pravnih osoba.²

Ministarstvo komunikacija i prometa BiH (u daljnjem tekstu: MKP), u oblastima za koje ne raspolaže kapacitetima, povjerilo je obavljanje dijela administrativnih i stručnih poslova iz svoje nadležnosti drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. Povjereni javni poslovi se odnose na:

- ✓ Homologacija i certifikacija vozila;³
- ✓ Usklađivanje međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje.⁴
- ✓ Stručno osposobljavanje upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu;⁵
- ✓ Izdavanje međunarodnih vozačkih dozvola.⁶

Mediji upozoravaju na netransparentnost načina na koji MKP vrši povjeravanje javnih poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama.⁷ Pitanje povjeravanja javnih poslova iz nadležnosti MKP-a je više puta bilo predmet rasprave i u Parlamentarnoj skupštini BiH.⁸

Načelo transparentnosti ima važnu ulogu u funkcioniranju tijela javne uprave. Transparentnost podrazumijeva jačanje odgovornosti u radu javnih tijela, ograničavanje

¹ Službeni glasnik BiH, broj: 85/18

² Zakon o upravi (Službeni glasnik BiH, broj: 32/02, 102/09, 72/17)

³ Zakon o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH

⁴ Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu

⁵ Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu (Službeni glasnik BiH, broj: 1/02, 14/03)

⁶ Zakon o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH (Službeni glasnik BiH, broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17, 9/18)

⁷ <https://pratimotendere.ba> - SUMNJIVE FIRME GODINAMA DOBIJAJU MILIONSKE POSLOVE

<https://www.fokus.ba/vijesti/bih/Drzava-opet-privatnicima-dijeli-milione-za-registracije-vozila>

⁸ Zastupnička pitanja i odgovori na zastupnička pitanja - Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH (36. sjednica održana 19. 10. 2016. godine, 56. sjednica održana 31. 1. 2018. godine, 4. sjednica održana 23. 2. 2023. godine; 5. sjednica održana 20. 3. 2023. godine; sjednice Povjerenstva za promet i veze održane 15. 2. 2017. godine (32. sjednica), 18. 9. 2017. godine (40. sjednica), 15. 1. 2018. godine (42. sjednica); Informacija po zaključku 32. sjednice Povjerenstva za promet i veze od 12. 6. 2017. godine i dopuna informacije po zaključku sa 38. sjednice Povjerenstva za promet i veze od 28. 8. 2017. godine; Informacija po zaključku 2. sjednice Povjerenstva za promet i veze od 23. 2. 2023. godine.

korupcije i drugih vrsta zlouporaba, stvaranje uvjeta za fer i jednaku konkurenciju, te uštede u javnom sektoru.

Izvešća financijske revizije ukazuju na to da postoje problemi u svezi s prikupljanjem i raspolaganjem prihodima po osnovu obavljanja povjerenih javnih poslova. Naime, u izvješćima financijske revizije za MKP je ukazivano na nedostatke u procesu prikupljanja i raspodjele prihoda prikupljenih po ovom osnovu.⁹ Ovakve prakse negativno se odražavaju na efikasnost upravljanja javnim financijama i funkcioniranje institucija BiH.

Rezultati predstudijskih istraživanja su pokazali kako MKP ima probleme u funkcioniranju uspostavljenog sustava povjeravanja javnih poslova iz svoje nadležnosti. U postupku povjeravanja javnih poslova kod MKP-a utvrđena su kašnjenja, nedostatak transparentnosti, a u pitanje je dovođena i usuglašenost i dosljedna primjena regulativnog okvira koji se odnosi na povjeravanje javnih poslova. Problemi su uočeni i u načinu na koji je uspostavljen nadzor MKP-a nad obavljanjem povjerenih javnih poslova.

Sve navedeno motiviralo je Ured za reviziju da provede reviziju učinka na temu „Povjereni javni poslovi iz nadležnosti institucija BiH – studija slučaja: Ministarstvo komunikacija i prometa BiH“. Izvješće revizije učinka iz ove oblasti trebalo bi doprinijeti realizaciji ciljeva održivog razvoja.¹⁰

1.2. Cilj, opseg i ograničenja revizije

Cilj revizije

Cilj revizije je ispitati efikasnost MKP-a u uspostavljanju funkcionalnog sustava povjeravanja javnih poslova iz svoje nadležnosti.

Svrha revizije je utvrditi postojeće stanje i moguća unapređenja u segmentu povjeravanja javnih poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama, čime bi se omogućila konkurencija te osiguralo kvalitetnije pružanje usluga građanima BiH.

Opseg i ograničenja revizije

Predmet revizije su aktivnosti MKP-a na povjeravanju javnih poslova iz svoje nadležnosti drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. Fokus revizije je bio na ocjeni trenutnog stanja i aktivnostima u proteklih šest godina, ali su se zbog objektivnog i potpunog sagledavanja predmetne problematike koristile i informacije i dokumentacija i iz ranijeg razdoblja.

Revizijom smo sagledali je li povjeravanje javnih poslova iz nadležnosti MKP-a vršeno na način da je osigurana usuglašenost i dosljedna primjena regulativnog okvira,

⁹ Izvešća o obavljanim financijskim revizijama za Ministarstvo komunikacija i prometa BiH od 2013.-2021. godine www.revizija.gov.ba

¹⁰ Ciljevi održivog razvoja su dostupni na:

https://www.ba.undp.org/content/bosnia_and_herzegovina/bs/home/sustainable-development-goals.html

Cilj 16 – promovirati miroljubiva, uključiva i pravedna društva, te promicati vladavinu zakona i osigurati jednak pristup pravdi za sve kako bi izgradili učinkovite, odgovorne i uključive institucije. Poseban značaj ova revizija bi trebala dati realizaciji podcilja 16.6. - Razviti djelotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim razinama vlasti.

transparentnost i pravodobnost. U tom smislu sagledali smo relevantne propise i odluke s ciljem analize stavova nadležnih institucija po pitanju pravnog temelja za povjeravanja javnih poslova iz nadležnosti MKP-a.

Također, ispitali smo je li i na koji način osiguran sustav naplate, kontrole i raspolaganja prihodima te na kojim pravnim temeljima su isti zasnovani.

Provjerili smo na koji način je povjereno obavljanje javnih poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama i u dijelu njihovog transparentnog i pravodobnog odabira. Provjeravali smo sadržaje javnih poziva za izbor institucija ili gospodarskih asocijacija kojima MKP povjerava vršenje javnih poslova iz svoje nadležnosti, prateće dokumentacije i zaključenih ugovora.

Pored toga, provjerili smo je li uspostavljen funkcionalan sustav nadzora vršenja poslova povjerenih drugim institucijama. Ispitali smo prati li MKP i analizira dostavljena izvješća od institucija ili gospodarskih asocijacija, te, u skladu s tim, poduzima li korektivne aktivnosti.

Za potrebe stjecanja sveobuhvatne slike o ovom procesu obavljani su razgovori s predstavnicima MKP-a koji je predmet studije slučaja. Pored toga, razgovori su obavljani i kod institucija BiH koje su imale značajnu ulogu u ovom procesu, a to su Vanjskotrgovinska komora BiH, Pravobraniteljstvo BiH i Konkurencijsko vijeće BiH. U tijeku provedbe revizije nisu se obavljali razgovori s predstavnicima institucija koje su obavljale povjerene javne poslove iz nadležnosti MKP-a, već su korišteni podaci iz njihovih izvješća o radu koje su dostavljali MKP-u.

U tijeku provedbe revizije revizijski tim je imao određene poteškoće u pribavljanju dokazne dokumentacije, ali to nije utjecalo na konačne nalaze i zaključke revizije.

Revizija se nije bavila pitanjem naplate i raspodjele prihoda od pristojbi i naknada koje su bile predmet ranijih studija revizije učinka i godišnjih izvješća financijskih revizija Ureda za reviziju.¹¹

1.3. Revizijska pitanja i kriteriji revizije

Nakon što je utvrđen cilj revizije, definirano je glavno revizijsko pitanje koje glasi:

Je li MKP efikasno uspostavio funkcionalni sustav povjeravanja javnih poslova iz svoje nadležnosti?

¹¹ Revizija učinka na temu: „Temeljne pretpostavke za efikasno upravljanje pristojbama i naknadama institucija BiH“, 2021. godina, izvješća o obavljanoj financijskoj reviziji Ministarstva komunikacija i prometa BiH.

Revizijska potpitanja glase:

- 1. Je li MKP osigurao usuglašenost i primjenu regulativnog okvira, transparentnost i pravodobnost u povjeravanju poslova iz svoje nadležnosti?**
- 2. Je li MKP uspostavio funkcionalan sustav nadzora nad povjerenim javnim poslovima iz svoje nadležnosti?**

Kriteriji revizije

Kriteriji revizije predstavljaju mjerila za procjenu postojanja temeljnih pretpostavki u predmetu revizije i odgovaraju revizijskim pitanjima.

Kriteriji revizije koji su se koristili bazirani su na relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima¹², presudama Suda BiH, mišljenjima i rješenjima MP-a, rješenjima Žalbenog vijeća i dobrim praksama susjednih zemalja¹³. Također, kao kriterij korišten je Strateški okvir za reformu javne uprave u Bosni i Hercegovini 2018. – 2022. godina¹⁴ koji je usmjeren na stvaranje efikasne, transparentne, odgovorne, moderne javne uprave koja će svoj rad temeljiti na najboljim praksama i načelima Europske unije i istinski raditi u korist građana, pružanjem brzih i pouzdanih usluga.

Kriteriji za prvo revizijsko potpitanje:

Osigurana je usuglašenost i dosljedna primjena regulativnog okvira te transparentno i pravodobno povjeravanje javnih poslova iz nadležnosti MKP-a drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. Osiguran je kontinuitet u pružanju usluga građanima za povjerene poslove iz nadležnosti MKP-a.

MKP je vršenje upravnih i stručnih poslova iz svoje nadležnosti povjerio drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama dosljedno primjenjujući relevantni regulativni okvir. Određene kategorije prihoda koji se ostvare u obavljanju javnih ovlaštenja čine sredstva Proračuna, u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine.

Podzakonski akti za obavljanje povjerenih poslova, koji reguliraju ove oblasti i osiguravaju detaljne smjernice za njihovo obavljanje, su doneseni dosljednom primjenom

¹² Zakon o upravi, "Službeni glasnik BiH", br. 32/2002, 102/2009 i 72/2017; Zakon o upravnom postupku, "Službeni glasnik BiH", br. 29/2002, 12/2004, 88/2007, 93/2009, 41/2013 i 53/2016; Zakon o financiranju, "Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13; Zakon o konkurenciji (Službeni glasnik BiH, broj: 48/05, 76/07, 80/09); Zakon o Pravobraniteljstvu BiH (Službeni glasnik BiH, broj 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14)

¹³ Zakon o prijevozu u cestovnom prometu (Republika Hrvatska), NN 41/18, 98/19, 30/21, 89/21, 114/22, Zakon o sigurnosti prometa na cestama (Republika Hrvatska), NN 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22, Zakon o cestovnom prometu (Republika Slovenija), Službeni glasnik Republike Slovenije, broj 6/16 – Službeni konsolidirani tekst, 67/19, 94/21, 54/22 – ZUJPP, 105/22 – ZZNŠPP i 18/23 – ZDU-10)

¹⁴ Strateški okvir za reformu javne uprave u Bosni i Hercegovini 2018.-2022. godine: Strateski_okvir_RJU_HR_2018-2022.docx (live.com). Razdoblje važenja Strateškog okvira za reformu javne uprave u Bosni i Hercegovini 2018. – 2022. produžava se do 2027. godine Odlukom Vijeća ministara BiH donesenom na 56. sjednici 26.10.2022. godine.

regulativnog okvira. Osiguran je zakonski i podzakonski temelj kao i funkcionalan sustav naplate, kontrole i raspolaganja prihodima po osnovu obavljanja javnih poslova iz nadležnosti MKP-a.

MKP je povjeravanje obavljanja javnih poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama izvršio na temelju njihovog transparentnog odabira. U cilju pravodobnog pokretanja procedura za odabir institucija kojima se povjerava vršenje javnih poslova, MKP prati ugovorene rokove i pravodobno poduzima aktivnosti pokretanja procedure odabira institucija kojim povjerava vršenje javnih poslova. U skladu s izmjenama podzakonskih akata, pravodobno se donose i drugi prateći propisi i dostavljaju VM-u BiH na usvajanje, uz prethodno pribavljena mišljenja nadležnih institucija.

MKP je na temelju postojećih presuda i mišljenja mjerodavnih institucija pravodobno preispitivao postojeće prakse u pogledu usklađenosti cijelog procesa s relevantnim propisima i poduzimao aktivnosti da se proces odvija u skladu s regulativnim okvirom.

Kriteriji za drugo revizijsko potpitanje:

Uspostavljen je funkcionalan sustav nadzora javnih poslova povjerenih drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. MKP prati i analizira dostavljena izvješća o izvršenim javnim poslovima te, u skladu s tim, poduzima potrebne korektivne mjere i aktivnosti.

1.4. Izvori informacija i metode revizije

U cilju osiguranja informacija za dobivanje odgovora na postavljena revizijska pitanja, revizijski tim koristio je metode ispitivanja predstavnika institucija kroz razgovore i uvid u pisanu i elektroničku dokumentaciju. Ovim metodama rada osigurani su kvalitativni i kvantitativni podaci potrebni za dobivanje odgovora na revizijska pitanja.

Da bi se analizirale aktivnosti u procesu povjeravanja javnih poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama i vršenju njihovog nadzora, revizorski tim se upoznao sa sadržajima relevantnih zakona koje uređuju ovu oblast, podzakonskih akata, propisa, internih akata subjekta revizije i drugih relevantnih dokumenata koji su vezani za cilj i predmet revizije. Tu se prije svega misli na Zakon o upravi BiH, Zakon o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH i Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu, kao i druge relevantne zakone i propise, zatim stavove i zaključke nadležnih institucija u BiH, Vijeća ministara BiH i Parlamentarne skupštine BiH, i druge dokumente relevantne za predmet revizije.

Izvršili smo pregled sadržaja važećih zakona i propisa te analizirali stavove i mišljenja nadležnih institucija u pogledu primjene istih u segmentu povjeravanja javnih poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama.

Provjeravali smo definiraju li sadržaji pratećih pravilnika detaljnije odredbe o načinu i postupku vršenja povjerenih poslova. Analizirali smo je li i na koji način postojećom regulativom definirana naplata prihoda po ovom temelju. Izvršili smo uvid u postojeću dokumentaciju te utvrdili činjenično stanje u dijelu odabira institucije ili gospodarske asocijacije kojoj su povjereni javni poslovi.

Revizijom smo provjerili je li i na koji način uspostavljen sustav nadzora nad vršenjem poslova povjerenih drugim institucijama. Provjeravali smo i je li MKP redovito pratio te evaluirao sadržaje izvješća institucija i gospodarskih asocijacija o obavljenim povjerenim poslovima.

Za objektivno sagledavanje problematike, proučavali smo i stručne studije i stručnu literaturu iz ove oblasti¹⁵ kao i prakse drugih zemalja iz ove oblasti te pravila kojima se regulirao ovaj proces¹⁶. Prikupljali smo i analizirali podatke iz dostupne dokumentacije, stavova i zaključaka nadležnih institucija BiH, planova i izvješća, zabilješki sa sastanaka, analiza i izvješća o postignutim rezultatima i dr. Dobivene informacije smo analizirali i uspoređivali s uspostavljenim kriterijima te smo na temelju toga definirali nalaze revizije.

Obavili smo razgovore s relevantnim sudionicima u procesu i predstavnicima nadležnih institucija. Prikupljeni podaci su korišteni za procjenu stanja.

Koristili smo i podatke iz financijskih izvješća Ureda za reviziju, godišnjih izvješća revizije o glavnim nalazima i preporukama, kao i godišnjih izvješća revizije o izvršenju proračuna institucija BiH.

1.5. Struktura izvješća

U poglavlju 1. predstavljeni su motivi zbog kojih je Ured za reviziju proveo reviziju učinka povjeravanja javnih poslova iz nadležnosti institucija BiH – studija slučaja: MKP. U ovom poglavlju su predstavljena i revizijska pitanja, cilj, opseg i ograničenja revizije, kriteriji te izvori i metode revizije.

Kroz poglavlje 2. daju se podaci i informacije neophodne za razumijevanje procesa povjeravanja javnih poslova iz nadležnosti MKP-a drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama.

U poglavlju 3. predstavljeni su nalazi revizije, a koji se odnose na probleme u funkcioniranju uspostavljenog sustava povjeravanja javnih poslova iz svoje nadležnosti.

Poglavlje 4. sadrži zaključke revizije koji daju odgovore na revizijska pitanja i odnose se na efikasnost MKP-a u povjeravanju javnih poslova iz svoje nadležnosti drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama.

U poglavlju 5. su dane preporuke čijom implementacijom bi se jasnije uredila i unaprijedila oblast povjeravanja javnih poslova iz nadležnosti MKP-a drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama.

¹⁵ https://commission.europa.eu/topics/single-market/services-general-interest_en

¹⁶ Zakon o prijevozu u cestovnom prometu (Republika Hrvatska), NN 41/18, 98/19, 30/21, 89/21, 114/22, Zakon o sigurnosti prometa na cestama (Republika Hrvatska), NN 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22, Zakon o cestovnom prometu (Republika Slovenija), Službeni glasnik Republike Slovenije, broj 6/16 – Službeni konsolidirani tekst, 67/19, 94/21, 54/22 – ZUJPP, 105/22 – ZZNSPP i 18/23 – ZDU-10)

2. POVJERENI JAVNI POSLOVI U INSTITUCIJAMA BIH IZ NADLEŽNOSTI MKP – TEMELJNE INFORMACIJE

U ovom poglavlju ćemo prikazati osnovne informacije kao i ključne dokumente bitne za razumijevanje procesa povjeravanja javnih poslova iz nadležnosti MKP-a drugim institucijama.

2.1. TEMELJNE INFORMACIJE O USPOSTAVLJENOJ PRAKSI

U skladu sa Zakonom o upravi¹⁷, određene poslove uprave mogu obavljati poduzeća, ustanove i druge pravne osobe, kad im je zakonom povjereno vršenje javnih ovlaštenja. U okviru povjerene nadležnosti, institucije s javnim ovlaštenjima odlučuju u pojedinačnim stvarima o određenim pravima i obvezama građana, poduzeća, ustanova i drugih pravnih osoba.

MKP vrši povjeravanje obavljanja dijela administrativnih i stručnih poslova iz svoje nadležnosti drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama, pri čemu su opseg ovlaštenja, postupak i način dodjele ugovora i donošenja upravnih akata uređeni provedbenim propisima koje je donio MKP, pozivajući se na odgovarajuće odredbe pojedinačnih zakona. Više o provedbenim propisima MKP-a koji reguliraju ove oblasti vidjeti u Privitku 1. Povjereni javni poslovi iz nadležnosti MKP-a se odnose na sljedeće poslove:

- obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila,
- obavljanje administrativnih i tehničkih poslova u oblasti certifikacije vozila,
- usklađivanje međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje,
- stručno osposobljavanje upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu,
- izdavanje međunarodnih vozačkih dozvola.

2.1.1. Obavljanje administrativnih i tehničkih poslova u oblasti homologacije vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila

Prema Zakonu o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH¹⁸, homologacija vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila je postupak utvrđivanja i provjere usklađenosti konstrukcijskih i sigurnosnih karakteristika vozila u odnosu na važeće propise i standarde u BiH, kao i zahtjeve Europskih propisa i standarda. Člankom 205. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH¹⁹ definirano je da bliže uvjete o homologaciji vozila, dijelova uređaja i opreme, određivanju organizacija koje mogu obavljati administrativne i tehničke²⁰ poslove u oblasti homologacije, pravilnikom propisuje ministar komunikacija i prometa BiH, u suradnji s tijelom nadležnim za poslove energetike i industrije. Pozivajući se na navedenu zakonsku odredbu, ministar komunikacija i prometa BiH je donio

¹⁷ Zakon o upravi (Službeni glasnik BiH, broj: 32/02, 102/09, 72/17)

¹⁸ (Službeni glasnik BiH, broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17, 9/18)

¹⁹ Zakon o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH (Službeni glasnik BiH, broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17, 9/18)

²⁰ Prema podacima MKP-a, trenutno postoji 51 tehnički servis koji obavlja tehnička ispitivanja iz oblasti homologacije vozila imenovana rješenjima MKP-a

Pravilnik o homologaciji vozila²¹ kojim je propisan način i postupak dodjele ugovora za obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila, kao i uvjeti koji se moraju ispunjavati za dodjelu navedenih poslova.

U skladu s Pravilnikom o homologaciji vozila, određivanje organizacije koja obavlja administrativne poslove iz oblasti homologacije vrši MKP, putem javnog natječaja. Nakon provedenog javnog natječaja, MKP donosi odluku o izboru organizacije koja će obavljati administrativne poslove iz oblasti homologacije vozila. Drugostupanjsko tijelo u ovom upravnom postupku izbora organizacije je Žalbeno vijeće koje imenuje VM BiH.

Organizacija koja je na temelju provedenog javnog natječaja određena za obavljanje administrativnih poslova iz oblasti homologacije zaključuje ugovor sa MKP-om. Ugovorom se uređuju pitanja kontrole rada organizacije, odgovornost za obavljanje poslova, izvješćivanje o izvršavanju poslova i druga pitanja. MKP dostavlja nacрте ugovora za obavljanje administrativnih poslova iz oblasti homologacije vozila Pravobraniteljstvu, u skladu sa Zakonom o Pravobraniteljstvu²².

Ovlaštena organizacija za obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila naplaćuje naknadu za provedbu postupka homologacije, u skladu s cjenikom usluga koji je donio ministar komunikacija i prometa na temelju Pravilnika o homologaciji vozila. Trenutačno je važeći Cjenik usluga za provedbu homologacije iz 2022. godine²³. U administrativne poslove u oblasti homologacije vozila ubraja se i predlaganje kriterija za formiranje cijena usluga homologacije i raspodjele naplaćenih sredstava, na temelju kojih ministar komunikacija i prometa BiH utvrđuje cjenik usluga.

2.1.2. Obavljanje administrativnih i tehničkih poslova u oblasti certifikacije vozila

Prema Zakonu o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH²⁴, certifikacija vozila je postupak utvrđivanja i provjere usklađenosti pojedinačno proizvedenih, prepravljanih ili u većem opsegu popravljanih vozila, uređaja, dijelova i opreme vozila prije puštanja u promet, prema uvjetima propisanim za sigurno učešće vozila u prometu. Člankom 6. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH definirano je da bliže odredbe o načinu i postupku certifikacije i uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije za certifikaciju vozila pravilnikom propisuje ministar komunikacija i prometa BiH, u suradnji s tijelom nadležnim za unutarnje poslove. Pozivajući se na navedenu odredbu zakona, ministar komunikacija i prometa BiH je donio Pravilnik o certifikaciji vozila²⁵ i uvjetima koje organizacije za certifikaciju moraju ispuniti, kojim je uredio način i postupak dodjele

²¹ Pravilnik o homologaciji vozila, dijelova uređaja i opreme vozila (Službeni glasnik BiH, broj: 41/08)

Pravilnik o homologaciji vozila (Službeni glasnik BiH, broj: 83/20),

Pravilnik o dopunama Pravilnika o homologaciji vozila (Službeni glasnik BiH, broj: 8/22).

²² Članak 13. Zakona o Pravobraniteljstvu BiH (Službeni glasnik BiH, broj 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14)

²³ Cjenik usluga za provedbu homologacije (Službeni glasnik BiH, broj: 50/22)

²⁴ (Službeni glasnik BiH, broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17, 9/18)

²⁵ Pravilnik o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti (Službeni glasnik BiH, broj: 41/08),

Pravilnik o dopunama Pravilnika o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti (Službeni glasnik BiH, broj: 89/11),

Pravilnik o dopuni Pravilnika o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti (Službeni glasnik BiH, broj: 6/12),

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti (Službeni glasnik BiH, broj: 83/20).

ugovora za obavljanje administrativnih i tehničkih²⁶ poslova u oblasti certifikacije vozila, kao i uvjete koji se moraju ispunjavati za dodjelu navedenih poslova.

U skladu s Pravilnikom o certifikaciji vozila, određivanje organizacije/a koja obavlja administrativne i tehničke poslove iz oblasti certifikacije vrši MKP, putem javnog natječaja. Nakon provedenog javnog natječaja, MKP donosi odluku o izboru organizacije/a koja će obavljati administrativne poslove iz oblasti certifikacije vozila. Drugostupanjsko tijelo u ovom upravnom postupku izbora organizacije/a je Žalbeno vijeće koje imenuje VM BiH.

Organizacija/e koja je na temelju provedenog javnog natječaja određena za obavljanje administrativnih i tehničkih poslova iz oblasti certifikacije vozila, zaključuje ugovor sa MKP-om. Ugovorom se uređuju pitanja kontrole rada ove organizacije/a koju provodi MKP, odgovornost organizacije za obavljanje poslova, prestanak obavljanja poslova, izvješćivanje o izvršavanju poslova i sva druga pitanja od značaja za izvršavanje poslova u oblasti certifikacije od strane određene organizacije. MKP dostavlja nacрте ugovora za obavljanje administrativnih i tehničkih poslova iz oblasti certifikacije vozila Pravobraniteljstvu, u skladu sa Zakonom o Pravobraniteljstvu BiH.

Ovlaštena organizacija/e za obavljanje administrativnih i tehničkih poslova u oblasti certifikacije vozila naplaćuje naknadu za provedbu postupka certifikacije, u skladu sa cjenikom usluga koji je donio ministar komunikacija i prometa na temelju Pravilnika o certifikaciji vozila. Trenutačno je važeći Cjenik usluga u postupku certifikacije iz 2011. godine²⁷. U administrativne poslove u oblasti certifikacije vozila ubraja se i predlaganje kriterija za formiranje cijena usluga certifikacije i raspodjele naplaćenih sredstava, na temelju kojih MKP utvrđuje cjenik usluga.

2.1.3. Usklađivanje međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje

Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu regulira usklađivanje međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje. Zahtjevi za usklađivanje međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje se podnose Vanjskotrgovinskoj komori koja provodi postupak usklađivanja. MKP izdaje dozvole za međunarodni i rješenja za međuentitetski autobusni red vožnji.

Oblast usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje je MKP, pozivajući se na odredbe Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu²⁸, uredio Pravilnikom o postupku usklađivanja i registracije redova vožnje, načinu i postupku izdavanja dozvole i obrascu dozvole²⁹.

U skladu s Pravilnikom, postupak usklađivanja prijedloga reda vožnje pokreće se na temelju zahtjeva prijevoznika koji se podnosi MKP-u, uz koji se obvezno dostavlja i izvješće Vanjskotrgovinske komore o provedenom ispitivanju. Na zahtjev MKP-a,

²⁶ Prema podacima MKP-a, trenutno postoji 67 ispitnih tijela koja obavljaju tehnička ispitivanja iz oblasti certifikacije vozila imenovana rješenjima MKP-a.

²⁷ Cjenik usluga u postupku certificiranja (Službeni glasnik BiH, broj: 89/11, 6/12)

²⁸ Članak 13. stavak 3., 21. stavak 3. i 47. stavak 2. Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu (Službeni glasnik BiH, broj: 01/02, 14/03)

²⁹ Pravilnik o postupku usklađivanja i registracije redova vožnje, načinu i postupku izdavanja dozvole i obrascu dozvole (Službeni list BiH, broj: 7/18)

Vanjskotrgovinska komora dostavlja izvješće o provedenom ispitivanju u elektroničkom obliku. MKP odlukom proglašava usklađenim prijedlog reda vožnje koji ispunjava uvjete propisane Pravilnikom i koji nije osnovano osporen. Ukoliko je prijedlog reda vožnje osnovano osporen ili ne ispunjava druge uvjete propisane ovim pravilnikom, MKP odlukom proglašava red vožnje neusklađenim.

Prema Pravilniku iz 2014. godine³⁰, prvostupanjsko tijelo u upravnom postupku odlučivanja o usklađivanju međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje je bila Vanjskotrgovinska komora, a drugostupanjsko tijelo je bio MKP. Donošenjem novog Pravilnika u 2018. godini, prvostupanjsko tijelo je MKP, a drugostupanjsko tijelo Žalbeno vijeće.

2.1.4. Stručno osposobljavanje upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu

Prema Zakonu o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu³¹ definirano je stručno osposobljavanje upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu. Domaći prijevoznik može obavljati međunarodni prijevoz ako posjeduje licencu za obavljanje te vrste prijevoza. Poslove iz oblasti stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu obavljaju stručne organizacije koje odabere MKP. Člankom 5. Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu³² definirano je da bliže odredbe o ispunjavanju uvjeta za izdavanje licence za obavljanje prijevoza pravilnikom propisuje ministar komunikacija i prometa BiH. Pozivajući se na članak 5. ovog Zakona, MKP je donio Pravilnik o uvjetima za izdavanje licence i kvalifikacijske kartice vozača³³. Člankom 47. ovog Zakona definirano je da se bližim propisima MKP-a može predvidjeti prenošenje određenih poslova nadležnog ministarstva na druge institucije i gospodarske asocijacije.

Ovlaštena organizacija za obavljanje stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu naplaćuje naknadu za provedbu postupka osposobljavanja u skladu s cjenikom koji donosi ministar komunikacija i prometa, na prijedlog ovlaštenog tijela za stručno osposobljavanje i provedbu ispita za stjecanje stručne osposobljenosti vozača, a na temelju Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja licenci i kvalifikacijskih kartica vozača za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza. Trenutačno je važeći cjenik usluga stručnog osposobljavanja i ispita upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu iz 2012. godine³⁴.

2.1.5. Izdavanje međunarodnih vozačkih dozvola

Prema Zakonu o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH³⁵, međunarodna vozačka dozvola je javna isprava koju izdaje ovlaštena organizacija na temelju nacionalne

³⁰ Pravilnik o usklađivanju i registraciji međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje (Službeni glasnik BiH, broj: 77/14)

³¹ (Službeni glasnik BiH, broj: 1/02, 14/03)

³² Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu (Službeni glasnik BiH, broj: 01/02, 14/03)

³³ Pravilnik o uvjetima za izdavanje licence i kvalifikacijske kartice vozača (Službeni glasnik BiH, broj: 77/14), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izdavanje licence i kvalifikacijske kartice vozača (Službeni glasnik BiH, broj: 65/18).

³⁴ Cjenik stručnog osposobljavanja i ispita upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu (Službeni glasnik BiH, broj: 8/12)

³⁵ Službeni glasnik BiH, broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17, 9/18

vozačke dozvole te države. Ovim zakonom je izričito propisano da međunarodne vozačke dozvole izdaju automoto klubovi/savezi i automoto društva, ovlašteni za izdavanje tih dozvola za države za koje je potrebna međunarodna vozačka dozvola.

Člankom 192. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH definirano je da međunarodne vozačke dozvole izdaju automoto klubovi/savezi i automoto društva, ovlašteni za izdavanje tih dozvola za države za koje je potrebna međunarodna vozačka dozvola. Nadalje, definirano je da će se bliže odredbe o obrascu i sadržaju međunarodne vozačke dozvole, postupku i načinu izdavanja, načinu davanja ovlaštenja automoto klubovima/savezima i automoto društvima i načinu vođenja evidencije o izdanim vozačkim dozvolama, urediti pravilnikom koji donosi ministar komunikacija i prometa, u suradnji s tijelom nadležnim za unutarnje poslove.

Pozivajući se na navedenu zakonsku odredbu, ministar komunikacija i prometa BiH je donio Pravilnik o izdavanju međunarodne vozačke dozvole³⁶, kojim je propisano da ovlaštenje za izdavanje međunarodne vozačke dozvole izdaje MKP. MKP je u 2007. godini izdao ovlaštenja za tri pravne osobe za izdavanje međunarodnih vozačkih dozvola, koje još uvijek imaju ovlaštenje za izdavanje međunarodnih vozačkih dozvola.

Ovlaštene pravne osobe ostvaruju naknadu za izdavanje međunarodne vozačke dozvole. Naknada je jedinstvena na području cijele BiH, a utvrđuju je ovlašteni automoto klubovi/automoto savezi i automoto društva uz suglasnost MKP-a. Ovlaštene pravne osobe su dužne dostavljati MKP-u izvješće o izdanim međunarodnim dozvolama jednom godišnje.

Procjena ukupnih prihoda koje su ostvarili automoto klubovi/savezi i automoto društva u 2021. godini nije se mogla izvršiti, s obzirom na to da MKP ne raspolaže podacima o broju izdanih međunarodnih vozačkih dozvola. Naknada za izdavanje međunarodne vozačke dozvole iznosi 30 KM, a utvrđuju je ovlašteni automoto klubovi/automoto savezi i automoto društva uz suglasnost MKP-a.

³⁶ Pravilnik o međunarodnoj vozačkoj dozvoli (Službeni glasnik BiH, broj 13/07),
Pravilnik o izmjeni Pravilnika o međunarodnoj vozačkoj dozvoli (Službeni glasnik BiH, broj 42/11).

3. NALAZI

U ovom poglavlju prezentirani su nalazi do kojih smo došli u procesu revizije. Nalazi revizije prikazuju odstupanja od kriterija koje je revizija koristila prilikom procjene je li MKP efikasno uspostavio funkcionalni sustav povjeravanja javnih poslova iz svoje nadležnosti.

3.1. Usuglašenost i primjena regulativnog okvira, transparentnost i pravodobnost u povjeravanju poslova iz nadležnosti MKP-a

Tijekom revizije uočeni su značajni problemi u pogledu usuglašenosti i primjene regulativnog okvira, transparentnosti i pravodobnosti povjeravanja poslova iz nadležnosti MKP-a. U sljedećim poglavljima predstavljeni su nalazi koji govore o uočenim problemima kod pojedinačnih povjerenih poslova.

3.1.1. Homologacija i certifikacija vozila

U ovom poglavlju ćemo govoriti o utvrđenim nedostacima u procesu povjeravanja poslova MKP-a vezanim za homologaciju i certifikaciju vozila.

3.1.1.1. Usuglašenost i primjena relevantnog regulativnog okvira vezanog za povjeravanje poslova homologacije i certifikacije vozila

Sudbene presude, različiti žalbeni postupci, oprečni stavovi MKP-a, mišljenja Pravobraniteljstva i Konkurencijskog vijeća ukazuju na to da MKP nije dosljedno primijenio relevantni regulativni okvir³⁷ koji se odnosi na povjeravanje poslova homologacije i certifikacije vozila.

U svezi s navedenim, MKP je u 2012. godini iskazao svoj stav³⁸ da je povjeravanje vršenja javnih poslova na temelju podzakonskih akata nezakonito i suprotno interesima BiH. Naime, MKP je navedeni stav iskazao u Odluci iz 2012. godine o poništenju javnog natječaja objavljenog u 2009. godini. Postupajući po žalbi na ovu odluku MKP-a, Žalbeno

³⁷ Zakon o upravi

³⁸ Navedeni stav MKP je iznio u obrazloženju Odluke o poništavanju Javnog natječaja za odabir organizacije za obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila, dijelova, uređaja i opreme koji je objavljen u lipnju 2009. godine (broj: 01-02-2-5944/12 od 22. 11. 2012. godine). U obrazloženju ove Odluke, između ostalog, navedeno je: "Postupajući po Presudi Suda BiH ovaj organ je ispitao zakonitost provedbe javnog natječaja..., te je ocijenio da se na temelju provedenog natječaja ne može donijeti zakonita odluka o odabiru organizacije koja će obavljati administrativne poslove u oblasti homologacije vozila... ", "... Najvažnijim se, međutim, smatra to što je povjeravanje administrativnih poslova iz članka 17. Pravilnika o homologaciji privatno-pravnim subjektima suprotno odredbama Zakona o upravi o dodjeli javnih ovlasti (Službeni glasnik 32/02 i 102/09) te je stoga dodjela ovih poslova privatno-pravnim subjektima nezakonita i suprotna interesima BiH..."

vijeće je donijelo Rješenje o odbijanju žalbe.³⁹ Postupajući po tužbi na Rješenje Žalbenog vijeća, Sud BiH je također donio presudu kojom je potvrđena Odluka MKP-a.⁴⁰ I pored Odluke MKP-a iz 2012. godine o poništenju javnog natječaja, potvrđivanja Žalbenog vijeća iz 2013. godine i presude Suda BiH iz 2015. godine, MKP nije raskinuo zaključeni ugovor⁴¹ s izabranom organizacijom. Izabrana organizacija je provodila aktivnosti po poništenom javnom natječaju do konca 2021. godine.

Međutim, i pored navedenih stavova, do danas nije bilo izmjena i dopuna Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH u pravcu reguliranja povjeravanja vršenja javnih poslova iz oblasti homologacije i certifikacije vozila drugim organizacijama. MKP je poduzimao određene aktivnosti s ciljem izmjena i dopuna spomenutog Zakona, te je u 2020. godini sačinjen Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH⁴². Međutim, sačinjeni Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH nije sadržavao značajnije izmjene koje se odnose na prijenos javnih poslova u odnosu na važeći zakon.⁴³ Daljnje aktivnosti na usvajanju ovog dokumenta su nakon završenih e-konzultacija izostale.⁴⁴ Nakon toga, MKP je u više navrata donosio odluke o formiranju radnih grupa čiji je zadatak bio izrada Prednacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH čije aktivnosti su u potpunosti izostale.⁴⁵

³⁹ UP2ŽV-09-07-2-94/12 od 15.01.2013. godina... "Žalbeno vijeće je konstatiralo da je prvostupanjno tijelo pravilno provelo postupak, pravilno primijenilo materijalne propise, te da je Odluka pravilna i na zakonu zasnovana, a žalba neosnovana"...

⁴⁰ Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 012785 13 U od 22.05.2015. godine u svezi s tužbom protiv Odluke MKP o poništavanju javnog natječaja za izbor organizacije za obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila ... "Iz navedenog slijedi jasan zaključak da se samo Zakonom, a nikako podzakonskim aktima u koje spada i pravilnik, određeni poslovi uprave mogu biti povjereni poduzećima"...

⁴¹ Ugovor o obavljanju administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila, dijelova, uređaja i opreme (broj: 01-02-2-4323/09 od 4. 12. 2009. godine)

⁴² Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH je sadržavao više izmjena predmetnog zakona, među kojima su i izmjene koje se odnose na povjeravanje javnih poslova.

⁴³ U važećem Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH, kao ni u pripremljenom Nacrtu zakona, nije eksplicitno navedeno koja javna ovlaštenja i u kojem opsegu se povjeravaju na vršenje drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. U dijelu načina povjeravanja javnih poslova homologacije vozila, sačinjeni Nacrt zakona je propisivao ... "Poslove u oblasti homologacije obavljaju organizacije za administrativne i tehničke poslove u oblasti homologacije i to organizacija određena za obavljanje administrativnih poslova, tehnički servisi i laboratorije za specijalistička ispitivanja"...

⁴⁴ Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH je bio predmet e-konzultacija u razdoblju 28. 5. 2020. - 26. 6. 2020. godine; Planovi konzultacija (ekonzultacije.gov.ba)

⁴⁵ MKP je u listopadu 2020. donio odluku o formiranju radne grupe čiji je zadatak bio izrada Prednacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH, najkasnije do konca travnja 2023. godine. Članovi radne grupe su bili predstavnici MKP-a, IDDEEA-e, DEL-ja, predstavnici određenih entitetskih ministarstava i predstavnik/ca Brčko distrikta BiH. Međutim, prema navodima sugovornika iz MKP-a, formirana radna grupa se nijednom nije sastala i nije bilo nikakvih aktivnosti radne grupe. Zatim je MKP u svibnju 2023. godine, a u svezi sa zaključkom Doma naroda PS BiH, formirao radnu grupu za izradu Prednacrt zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH, s rokom izrade zadnji kvartal 2023. godine. Prema navodima sugovornika iz MKP-a, novoformirana radna grupa nije bila započela s radom do srpnja 2023. godine. Zaključak Doma naroda PS BiH: "Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH zahtijeva od Ministarstva komunikacija i prometa BiH, kao resorno nadležnog, da u roku od 90 dana pripremi i u zakonodavnu proceduru dostavi prijedlog teksta novog Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini." (Zapisnik 4. sjednice Doma naroda PS BiH broj: 02-50-6-16-4/23 od 18. 4. 2023. godine).

Prilikom donošenja novih podzakonskih akata iz oblasti homologacije i certifikacije vozila u 2020. godini, MKP nije tražio mišljenje Konkurencijskog vijeća o usklađenosti ovih propisa sa Zakonom o konkurenciji, odnosno mišljenje Konkurencijskog vijeća o tome postoji li utjecaj ovih propisa na ograničavanje tržišne konkurencije, iako je ista organizacija obavljala poslove homologacije više od osam godina nakon poništenja javnog natječaja.⁴⁶ Ovakvim postupanjem MKP se izložio riziku usvajanja podzakonskih propisa u oblastima homologacije i certifikacije vozila koji ograničavaju tržišnu konkurenciju.⁴⁷

MKP nije dostavljao podzakonske akte iz oblasti homologacije i certifikacije vozila na mišljenje Konkurencijskom vijeću iako su postojali određeni žalbeni navodi zainteresiranih organizacija o postojanju ograničavanja konkurencije prilikom izbora organizacije za obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila u 2021. godini. Naime, 11 godina nakon izbora organizacije za obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila 2021. godine je raspisan novi javni natječaj. Nakon donesene odluke i izbora jedne organizacije uslijedila je žalba. Žalbeni navodi zainteresiranih organizacija po javnom pozivu iz 2021. godine su se odnosili na to da MKP nema zakonski temelj da podzakonskim aktom propiše izbor samo jedne organizacije za obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila.

Žalbeno vijeće je, kao drugostupanjsko tijelo u upravnom postupku, prihvatilo ove žalbene navode i donijelo rješenje o poništavanju odluke MKP-a o izboru jedne organizacije, te naložilo MKP-u da zaključi ugovore o obavljanju administrativnih poslova iz oblasti homologacije vozila sa sve tri zainteresirane organizacije⁴⁸. Naknadno je Sud BiH u upravnom sporu poništio ovo rješenje Žalbenog vijeća. Naime, Sud BiH je donio presudu da Žalbeno vijeće nema ovlaštenja niti je nadležno da odlučuje o zakonitosti podzakonskih akata.⁴⁹

MKP nije dobio mišljenje Pravobraniteljstva da može zaključiti ugovore o obavljanju administrativnih poslova u oblasti homologacije i certifikacije vozila iz 2022. godine. Prilikom davanja mišljenja na nacрте ugovora o obavljanju administrativnih poslova u oblasti homologacije i certifikacije vozila iz 2022. godine, Pravobraniteljstvo je iznijelo stav da MKP treba ponoviti postupak javne nabave usluga. Međutim, MKP nije ponavljao postupak izbora organizacija već je, postupajući po stavovima navedenim u presudama Suda BiH, zaključio navedene ugovore i o tome obavijestio Pravobraniteljstvo. Pravobraniteljstvo je stava da je MKP ovakvim postupanjem prekršio Zakon o Pravobraniteljstvu, dok je MKP stava da Pravobraniteljstvo nije nadležno da ocjenjuje pravilnost postupka izbora organizacija, te da je pravilnost postupka već utvrđena u presudama Suda BiH.

⁴⁶Prema Zakonu o konkurenciji, predlagači propisa su obavezni dostaviti prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju na mišljenje Konkurencijskom vijeću, članak 25. Zakona o konkurenciji (Službeni glasnik BiH, broj: 48/05, 76/07, 80/09).

⁴⁷Prema navodima sugovornika iz Konkurencijskog vijeća, generalno predlagači propisa rijetko traže mišljenje Konkurencijskog vijeća na prijedloge propisa, jer samostalno procijene da isti ne spada u oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, te u takvim slučajevima ne postoje ni određene sankcije za predlagače propisa. S tim u svezi, Konkurencijsko vijeće je u 2018. godini uputilo dopis i dalo preporuku svim institucijama u BiH da dostavljaju sve prijedloge propisa koji se mogu ticati konkurencije na mišljenje Konkurencijskom vijeću (Zabilješka sa sastanka održanog s predstavnicima Konkurencijskog vijeća, 1. 8. 2023. godine)

⁴⁸Rješenje Žalbenog vijeća pri VM BiH, broj: UP2ŽV-07-266/21 od 27. 7. 2021. godine

⁴⁹Presuda Suda BiH (broj: S1 3 U 041318 22 U od 13. 6. 2022. godine)

MKP je u lipnju 2022. godine, u skladu sa stavovima iznesenim u presudama Suda BiH⁵⁰ i ponovnim rješenjima Žalbenog vijeća⁵¹ po presudama Suda BiH, sačinio nacрте ugovora o obavljanju administrativnih poslova u oblasti homologacije i certifikacije vozila i iste dostavio Pravobraniteljstvu na mišljenje⁵². Tom prilikom Pravobraniteljstvo je, analizirajući presudu Suda BiH, dalo mišljenje kako je neophodno da MKP ponovno provede postupak javne nabave navedenih usluga iz razloga pravne sigurnosti⁵³. Nakon toga, MKP je u kolovozu 2022. godine uputio dopis⁵⁴ kojim informira Pravobraniteljstvo da je zaključio spomenute ugovore o obavljanju administrativnih poslova u oblasti homologacije i certifikacije vozila⁵⁵. Nakon toga Pravobraniteljstvo je uputilo dopis⁵⁶ MKP-u da je, u skladu sa Zakonom o Pravobraniteljstvu, bio dužan pribaviti mišljenje Pravobraniteljstva prije zaključivanja ugovora, te da spomenuti ugovori nisu u skladu sa Zakonom o Pravobraniteljstvu. Konačni stav MKP-a po ovom pitanju je bio da je Pravobraniteljstvo dalo spomenuto mišljenje na nacрте ugovora izvan svojih nadležnosti, da je isto u izravnoj suprotnosti s presudama Suda BiH, te da bi nezaključivanje ugovora na temelju konačnih i izvršnih upravnih akata, osim zlouporabe ovlaštenja, imalo obilježja povrede odredaba članka 27. Zakona o obliгacijskim odnosima⁵⁷.

U oblasti homologacije i certifikacije vozila MKP je onemogućio ostalim organizacijama na tržištu da se u dužem vremenskom razdoblju nadmeću za obavljanje javnih poslova u ovim oblastima. Naime, u razdoblju od 2008. do 2020. godine, podzakonskim aktima iz oblasti homologacije i certifikacije vozila nisu bili definirani rokovi trajanja ugovora koje MKP zaključuje s izabranim organizacijama. Nove podzakonske akte iz oblasti homologacije i certifikacije vozila MKP je donio tek 2020. godine i tada su definirani rokovi trajanja ugovora s izabranim organizacijama na 10 godina.⁵⁸ MKP nije od Konkurencijskog vijeća tražio mišljenje o usklađenosti podzakonskih propisa iz oblasti homologacije i certifikacije vozila sa Zakonom o konkurenciji u svezi s rokom na koji se zaključuju ugovori.

MKP ne raspolaže podacima o prihodima koje prikupljaju administrativna i tehnička tijela iz oblasti homologacije i certifikacije vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila. Prema raspoloživim podacima iz izvješća o radu administrativnog tijela za 2021. godinu, koje nam je dostavio MKP, ukupan broj zahtjeva za homologaciju vozila je iznosio 57.556 zahtjeva. Od tog broja, 57.087 zahtjeva se odnosilo na homologaciju pojedinačnog vozila, a 469 zahtjeva na homologaciju tipa vozila. U skladu s cjenikom⁵⁹, procijenili smo kako

⁵⁰ Presuda Suda BiH broj: S1 3 U 041318 od 13. 6. 2022. godine, Presuda Suda BiH broj: S1 3 U 041317 od 13. 6. 2022. godine.

⁵¹ Rješenje Žalbenog vijeća pri VM BiH (broj: UP2ŽV-07-265/21 od 8. 7. 2022. godine), Rješenje Žalbenog vijeća pri VM BiH (broj: UP2ŽV-07-266/21 od 8. 7. 2022. godine).

⁵² Dopis MKP broj: 01-03-13-1-1928-2/22 od 27. 6. 2022. godine, Dopis MKP broj: 01-03-13-1-1929-1/22 od 28. 6. 2022. godine.

⁵³ Dopis Pravobraniteljstva BiH broj: 02-2-10-1-M-504/22 od 18. 7. 2022. godine

⁵⁴ Dopis MKP broj: 04-02-2-2257-3/22 od 5. 8. 2022. godine

⁵⁵ Ugovor o obavljanju administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila, dijelova uređaja i opreme vozila (broj: 04-02-2-2256/22 od 4. 8. 2022. godine), Ugovor o obavljanju administrativnih i tehničkih poslova u oblasti certificiranja vozila (broj: 04-02-2-2257/22 od 4. 8. 2022. godine).

⁵⁶ Dopis Pravobraniteljstva BiH broj: 02-2-10-1-M-503/22 od 12. 8. 2022. godine

⁵⁷ Dopis MKP broj: 04-02-2-2257-6/22 od 17. 8. 2022. godine

⁵⁸ Pravilnik o homologaciji vozila (Službeni glasnik BiH, broj: 83/20),

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti (Službeni glasnik BiH, broj: 83/20).

⁵⁹ Cjenik usluga u postupku homologacije (Službeni glasnik BiH, broj 89/10)

ukupni prihodi koje su administrativno tijelo i tehnički servisi ostvarili u 2021. godini za poslove homologacije vozila iznose oko 9,1 milijun KM⁶⁰. Od prethodno navedenog procijenjenog iznosa, oko 8,7 milijuna KM se odnosi na procijenjene prihode za homologaciju pojedinačnog vozila, a oko 400 tisuća KM za homologaciju tipa vozila (procijenjeni iznos prihoda po prosječnoj naknadi za homologaciju tipa vozila u iznosu od 914 KM). Također, prema raspoloživim podacima iz izvješća o radu administrativnih tijela za 2021. godinu koje nam je dostavio MKP, ukupan broj zahtjeva za certifikaciju vozila u 2021. godini je iznosio 24.184. Prema cjeniku⁶¹, prosječna naknada za usluge certifikacije vozila iznosi 295 KM. Procijenili smo u ovom izvješću da ukupni prihodi koje su ostvarila administrativna i ispitna tijela u 2021. godini za poslove certifikacije vozila iznose oko 7,1 milijun KM. Procjene smo izvršili na bazi prosječnih cijena usluga koje su propisane cjenikom jer iz raspoloživih podataka, iz izvješća administrativnih tijela na kojima su povjereni poslovi certifikacije, nije bilo moguće dati preciznije podatke o prikupljenim prihodima. Više o izračunu procijenjenih vrijednosti za poslove homologacije vidjeti u Priritku 2, a za poslove certifikacije u Priritku 3.

3.1.1.2. Transparentnost i pravodobnost u povjeravanju poslova homologacije vozila

MKP nije osigurao ni transparentnost ni pravodobnost postupka odabira organizacije kojoj će povjeriti poslove homologacije vozila. MKP je novi javni natječaj objavio osam godina nakon poništenja prethodnog, a u međuvremenu je poslove homologacije obavljala organizacija koja je odabrana u poništenom natječaju. Ovakvim postupanjem MKP je, zanemarujući vlastite i akte nadležnih institucija, omogućio da se poslovi homologacije i dalje obavljaju na netransparentan i zakonski upitan način. U tijeku provedbe revizije, iz MKP-a nismo dobili odgovor zašto MKP nije poduzimao aktivnosti nakon donošenja odluke o poništavanju javnog natječaja ni nakon odluke Žalbenog vijeća 2013. godine, a potom ni nakon presude Suda BiH iz 2015. godine.

MKP je povjerio administrativne poslove iz oblasti homologacije organizaciji koja je odabrana putem javnog natječaja, a potom je poništio ovaj javni natječaj. Naredni javni natječaj MKP je objavio osam godina nakon poništenja prethodnog, a u međuvremenu poslove homologacije je obavljala organizacija koja je odabrana u poništenom natječaju.

⁶⁰Procjenu prihoda za oblast homologacije vozila za 2021. godinu smo dali na temelju analitičkih podataka administrativnog tijela o količinama homologiranih vozila po kategorijama i pripadajućih naknada po kategorijama vozila po važećem cjeniku. Procjenu prihoda za oblast certifikacije vozila smo dali na temelju podataka administrativnih tijela o količinama izvršenih usluga i prosječne cijene usluge po važećim cjenicima za ovu oblast (prosječna cijena je izračunata kao zbir svih važećih cijena usluga podijeljen njihovim brojem). Svi navedeni iznosi procijenjenih prihoda u tekstu izvješća su prikazani bez PDV-a.

⁶¹Cjenik usluga u postupku certificiranja (Službeni glasnik BiH, broj 89/11, 6/12)

3.1.2. Usklađivanje međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje

U ovom poglavlju ćemo govoriti o utvrđenim nedostacima u procesu povjeravanja poslova MKP-a vezanih za usklađivanje međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje.

3.1.2.1. Usuglašenost i primjena relevantnog regulativnog okvira u povjeravanju poslova usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama

U oblasti usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje, na temelju stavova i mišljenja nadležnih institucija može se doći do zaključka da MKP nije osigurao usuglašenost i primjenu relevantnog regulativnog okvira koji se odnosi na povjeravanje ovih poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. Stav o odredbama Pravilnika MKP-a o usklađivanju i registraciji međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje iz 2014. godine Sud BiH je iznio u donesenim presudama. Naime, na odluke Vanjskotrgovinske komore, odnosno rješenja MKP u drugostupanjskom postupku, kojima je utvrđena neusklađenost redova vožnje prijevoznici su podnosili tužbe Sudu BiH.⁶² Presude Suda BiH⁶³ su bile u korist tužitelja zbog neusklađenosti Pravilnika MKP-a iz 2014. godine sa Zakonom o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu.⁶⁴ Zakonom o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu se navodi samo prenošenje određenih poslova nadležnog ministarstva na druge institucije i gospodarske asocijacije. U presudama Suda BiH se navodi da se u konkretnim slučajevima ne radi o prenošenju određenih poslova, nego nadležnosti za provedbu postupka usklađivanja međunarodnih redova vožnje, a kako se nadležnosti određuju i propisuju samo zakonom, a ne drugim općim aktom, ne mogu se ni prenijeti pravilnikom.⁶⁵

⁶² Prema Pravilniku iz 2014. godine, prvostupanjsko tijelo u upravnom postupku odlučivanja o usklađivanju međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje je Vanjskotrgovinska komora, a drugostupanjsko tijelo je MKP. Donošenjem novog Pravilnika u 2018. godini, prvostupanjsko tijelo je MKP, a drugostupanjsko tijelo Žalbeno vijeće.

⁶³ Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 020772 16 U od 09.01.2017. godine, Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 020771 16 U od 10.01.2017. godine, Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 19987 15 U od 14.02.2017. godine u svezi s tužbom protiv Rješenja MKP o usklađivanju međunarodnog reda vožnje.. "U konkretnom slučaju se ne radi o prenošenju određenih poslova, nego nadležnosti za provedbu postupka usklađivanja međunarodnih redova vožnje, a kako se nadležnost određuje i propisuje samo zakonom, a ne i drugim općim aktom, ne može se ni prenijeti pravilnikom, zbog čega je i donesena prvostupanjska odluka ništavna"..., Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 020773 16 U od 17.02.2017. godine.

⁶⁴ Neusklađenost Pravilnika o usklađivanju i registraciji međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje (Službeni glasnik BiH, broj: 77/14) sa člankom 47. Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu.

⁶⁵ Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 020772 16 U od 09.01.2017. godine, Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 020771 16 U od 10.01.2017. godine, Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 19987 15 U od 14.02.2017. godine u svezi s tužbom protiv Rješenja MKP o usklađivanju međunarodnog reda vožnje.. "U konkretnom slučaju se ne radi o prenošenju određenih poslova, nego nadležnosti za provedbu postupka usklađivanja međunarodnih redova vožnje, a kako se nadležnost određuje i propisuje samo zakonom, a ne i drugim općim aktom, ne može se ni prenijeti pravilnikom, zbog čega je i donesena prvostupanjska odluka ništavna"..., Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 020773 16 U od 17.02.2017. godine.

U razdoblju 2010.-2014. godina MKP je imao problema s nefunkcionalnošću povjerenstva koje je trebalo usklađivati redove vožnje.⁶⁶ MKP je 2014. godine ovaj problem riješio donošenjem novog pravilnika. Pravilnikom MKP-a iz 2014. godine Vanjskotrgovinska komora je ovlaštena za obavljanje poslova pripreme i donošenja odluke o usklađenosti međunarodnih redova vožnje.⁶⁷

Novi pravilnik o usklađivanju međunarodnih redova vožnje MKP je donio 2018. godine. Pravilnikom je propisano da poslove vezane za usklađivanje međunarodnih redova vožnje vrši Vanjskotrgovinska komora, a rješenje o usklađenosti/neusklađenosti donosi MKP.⁶⁸

Na taj način je izvršeno vraćanje ovlaštenja s Vanjskotrgovinske komore na MKP čime je i pitanje nezakonitog postupanja u prijenosu nadležnosti riješeno na način da je rješenje o usklađenosti redova vožnje u prvom stupnju donosio MKP, a ne Vanjskotrgovinska komora kako je to ranije vršeno i na šta je Sud BiH ukazao kroz navedene presude. Na rješenja izdana po Pravilniku iz 2018. godine nije bilo sudbenih presuda. Međutim, MKP se nije obraćao Konkurencijskom vijeću za mišljenje⁶⁹ sadrži li Pravilnik iz 2018. godine odredbe koje mogu sprečavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na tržištu BiH, s obzirom na to da su obavljanje poslova dodijelili podzakonskim aktom samo Vanjskotrgovinskoj komori. Ovakvim postupanjem MKP se izložio riziku usvajanja podzakonskih propisa u oblasti usklađenosti redova vožnje koji ograničavaju tržišnu konkurenciju.⁷⁰

MKP ne raspolaže podacima o prihodima koje prikuplja Vanjskotrgovinska komora u oblasti usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje. Prema raspoloživim

⁶⁶Prema Pravilniku o načinu i postupku usklađivanja i registriranja redova vožnje međuentitetskih autobusnih linija koji je MKP donio 2010. godine usklađivanje redova vožnje trebalo se vršiti putem povjerenstava koje imenuje ministar. Povjerenstvo je imenovano u više navrata (2011. i 2013. godine), ali usklađivanje redova vožnje nije vršeno, iako su za to postojali brojni zahtjevi.

⁶⁷ Zabilješka sa sastanka održanog s predstavnicima Vanjskotrgovinske komore, 19. 7. 2023. godine: Vanjskotrgovinska komora je stupanjem na snagu ovog pravilnika preuzela 781 zahtjev za usklađivanje međunarodnih redova vožnje iz razdoblja 2010.-2013. godina, kao i nove zahtjeve iz 2014. godine

⁶⁸ Prema Pravilniku iz 2014. godine, prvostupajsko tijelo u upravnom postupku odlučivanja o usklađivanju međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje je Vanjskotrgovinska komora, a drugostupajsko tijelo je MKP. Donošenjem novog Pravilnika u 2018. godini, prvostupajsko tijelo je MKP, a drugostupajsko tijelo Žalbeno vijeće.

⁶⁹ Prema Zakonu o konkurenciji, predlagači propisa su obvezni dostaviti prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju na mišljenje Konkurencijskom vijeću, članak 25. Zakona o konkurenciji (Službeni glasnik BiH, broj: 48/05, 76/07, 80/09). Prema navodima sugovornika iz Konkurencijskog vijeća, generalno predlagači propisa rijetko traže mišljenje Konkurencijskog vijeća na prijedloge propisa, jer samostalno procijene da isti ne spada u oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, te u takvim slučajevima ne postoje ni određene sankcije za predlagače propisa. S tim u svezi, Konkurencijsko vijeće je u 2018. godini uputilo dopis i dalo preporuku svim institucijama u BiH da dostavljaju sve prijedloge propisa koji se mogu ticati konkurencije na mišljenje Konkurencijskom vijeću (Zabilješka sa sastanka održanog sa predstavnicima Konkurencijskog vijeća, 1. 8. 2023. godine).

⁷⁰ Prema navodima sugovornika iz Konkurencijskog vijeća, generalno predlagači propisa rijetko traže mišljenje Konkurencijskog vijeća na prijedloge propisa, jer samostalno procijene da isti ne spada u oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, te u takvim slučajevima ne postoje ni određene sankcije za predlagače propisa. S tim u svezi, Konkurencijsko vijeće je u 2018. godini uputilo dopis i dalo preporuku svim institucijama u BiH da dostavljaju sve prijedloge propisa koji se mogu ticati konkurencije na mišljenje Konkurencijskom vijeću (Zabilješka sa sastanka održanog s predstavnicima Konkurencijskog vijeća, 1. 8. 2023. godine)

podacima koje smo dobili od Vanjskotrgovinske komore za poslove na rješavanju prijedloga utvrđivanja međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje u razdoblju od 7. 10. 2014. godine do 31. 8. 2023. godine ukupno je zaprimljeno 3.266 prijedloga.⁷¹ Od toga 2.707 prijedloga međunarodnih redova vožnje i 559 prijedloga međuentitetskih redova vožnje. Od ukupnog broja zaprimljenih prijedloga redova vožnje, s 31. 8. 2023. godine, okončano je svih 3.266 prijedloga redova vožnje, te u postupku rješavanja nije ostalo neriješenih prijedloga redova vožnje.⁷² Za isto razdoblje naplaćeni su ukupni prihodi u iznosu od 992.842 KM⁷³. Detaljan pregled ukupnog broja zaprimljenih i okončanih prijedloga redova vožnje, kao i ostvarenih prihoda od zahtjeva i prijedloga redova vožnje može se vidjeti u Privitku 4.

3.1.2.2. Transparentnost i pravodobnost u povjeravanju poslova usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama

MKP nije osigurao transparentno javno nadmetanje za povjeravanje poslova iz svoje nadležnosti. Naime, za povjeravanje poslova usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje MKP nije proveo proceduru javnog nadmetanja za odabir organizacije koja će ove poslove vršiti, nego ih je svojim pravilnikom dodijelio Vanjskotrgovinskoj komori. MKP, suprotno ranijim praksama, nije tražio mišljenje Konkurencijskog vijeća o usklađenosti ovih propisa sa Zakonom o konkurenciji.⁷⁴

Način odabira bez javnog nadmetanja kako je predviđeno pravilnicima iz 2014. i 2018. godine u suprotnosti je sa Zakonom o konkurenciji. Naime, prilikom pripreme nacрта pravilnika u 2021. godini, MKP se obraćao za mišljenje Konkurencijskom vijeću. Mišljenje Konkurencijskog vijeća na Nacrt pravilnika iz 2021. godine je da isti nije usuglašen sa Zakonom o konkurenciji. Izmjene u Nacrtu pravilnika iz 2021. godine su se ticale

⁷¹ Pravilnikom o usklađivanju i registraciji međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje (Službeni glasnik BiH br. 77/14 i 7/15), koji je stupio na snagu 7. 10. 2014. godine, na Vanjskotrgovinsku komoru BiH preneseni su poslovi usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje. Po ovom Pravilniku zaprimljeno je 2.582 zahtjeva prijevoznika za usklađivanje prijedloga redova vožnje, od toga 2.263 zahtjeva za usklađivanje međunarodnih redova vožnje i 319 zahtjeva za usklađivanje međuentitetskih redova vožnje. Donošenjem Pravilnika o postupku usklađivanja i registracije redova vožnje, načinu i postupku izdavanja dozvole i obrascu dozvole (Službeni glasnik BiH broj: 7/18), koji je stupio na snagu 7. 2. 2018. godine, Vanjskotrgovinska komora obavlja stručne i administrativne poslove ispitivanja usuglašenosti prijedloga reda vožnje, pruža stručnu pomoć strankama i sačinjava detaljno Izvješće o prijedlogu reda vožnje koji je ispitivan.

⁷² U registar usklađenih redova vožnje upisana su 1.102 reda vožnje, od toga 992 međunarodna reda vožnje i 110 međuentitetskih redova vožnje, za koje je izdano pravosnažno rješenje, a u registar prijedloga redova vožnje koji ispunjavaju uvjete propisane Pravilnikom upisano je 413 redova vožnje, od toga 247 međunarodnih redova vožnje i 166 međuentitetskih redova vožnje. Okončani prijedlozi redova vožnje su riješeni na način da je za 861 zahtjeva donesen zaključak o obustavi postupka, a za 1.555 zahtjeva je doneseno rješenje o usklađenosti/neusklađenosti reda vožnje, dok je za 850 prijedloga redova vožnje napravljeno izvješće o provedenom ispitivanju prijedloga redova vožnje.

⁷³ Za oblast usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje nije vršena procjena prihoda, već su podaci preuzeti iz Vanjskotrgovinske komore.

⁷⁴ Podaci od Konkurencijskog vijeća, e-mail od 8. 8. 2023. godine.

usklađivanja sa EU uredbom u svezi sa liberalizacijom tržišta, dok je koncept dodjele javnih poslova bio isti kao i u Pravilniku iz 2018. godine.⁷⁵

3.1.3. Stručno osposobljavanje upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu

U ovom dijelu ćemo govoriti o nedostacima u postupanju MKP-a u procesu povjeravanja javnih poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. Osim problema koji se odnosi na dosljednost u primjeni relevantnog regulativnog okvira,⁷⁶ u narednom dijelu teksta ćemo govoriti i o nedostacima propisa koje je donio MKP, a koji se odnose na transparentnost i pravodobnost povjeravanja poslova iz nadležnosti MKP-a drugim institucijama i gospodarskim asocijacijama.

3.1.3.1. Usuglašenost i primjena regulativnog okvira MKP-a u procesu prenošenja poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu na druge institucije ili gospodarske asocijacije

Zakonom o upravi propisano je da se institucijama s javnim ovlaštenjima može zakonom povjeriti obavljanje određenih upravnih i stručnih poslova iz nadležnosti organa, međutim, Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu nije definirao koji poslovi se mogu prenijeti, nego je predvidio da se ovi poslovi mogu definirati bližim propisima.⁷⁷ Povjeravanje javnih poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača MKP je vršio na temelju podzakonskih akata koje je sam donio⁷⁸, a ne na temelju Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu.

Konstatirali smo kako je sam MKP osporavao dosljednost u primjeni regulativnog okvira koji se odnosi na povjeravanje poslova iz svoje nadležnosti. Naime, Nacionalni komitet za profesionalno osposobljavanje u cestovnom prijevozu putnika, tereta i opasnih stvari⁷⁹ koji

⁷⁵ MKP se nije obraćao za mišljenje Konkurencijskom vijeću BiH u svezi s Pravilnikom iz 2018. godine, a kojim su poslovi dodijeljeni Vanjskotrgovinskoj komori.

⁷⁶ Zakon o upravi, Zakon o financiranju institucija BiH, Zakon o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH i Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu

⁷⁷ Drugim zakonom ili podzakonskim aktom

⁷⁸ Pravilnici koji su na snazi: Pravilnik o uvjetima za izdavanje licence i kvalifikacijske kartice vozača (Službeni glasnik BiH, broj: 77/14), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izdavanje licence i kvalifikacijske kartice vozača (Službeni glasnik BiH, broj: 65/18).

Pravilnici stavljeni van snage: Pravilnik o uvjetima i postupku izdavanja licenci i kvalifikacijskih kartica vozača za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza vozača (Službeni glasnik BiH, broj: 81/11, 105/12, 32/13, 76/13, 18/14),

Pravilnik o uvjetima i postupku izdavanja licenci za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza putnika, tereta i opasnih stvari (Službeni glasnik BiH, broj: 44/05, 50/06, 101/06, 51/07, 92/08, 40/10).

⁷⁹ Nacionalni komitet je u svom radu donosio odluke o visini naknade za organiziranje, provedbu i nadziranje polaganja ispita i za izdavanje certifikata.

je Pravilnikom⁸⁰ MKP-a osnovan 2005. godine, razriješen je dužnosti 2011. godine jer je MKP ustanovio da njegovo osnivanje nije izvršeno u skladu sa Zakonom⁸¹.

Naime, MKP je Nacionalni komitet razriješio dužnosti⁸² navodeći da Odluka o imenovanju njegovih članova nije utemeljena u Zakonu o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu, niti u Zakonu o VM-u BiH.⁸³ Također, u zapisniku koji je prethodio odluci o razrješenju članova i prestanku rada Nacionalnog komiteta je konstatirano kako je u tada važećem Pravilniku⁸⁴ navedeno poglavlje o Nacionalnom komitetu, što je suprotno Zakonu o upravi.

Nakon razrješenja članova i prestanka rada Nacionalnog komiteta, doneseni su novi pravilnici⁸⁵ i uspostavljen je novi sustav prijenosa javnih ovlaštenja na druge institucije i gospodarske asocijacije putem javnog poziva. Zakonom o upravi propisano je da se institucijama s javnim ovlaštenjima može zakonom povjeriti obavljanje određenih upravnih i stručnih poslova iz nadležnosti tijela uprave. MKP povjeravanje javnih poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača vrši na temelju podzakonskih akata koje sam donosi.

Nedosljednost u primjeni relevantnog regulativnog okvira u povjeravanju poslova stručnog osposobljavanja može kao posljedicu imati gubitak povjerenja građana u institucije BiH. MKP se povjeravanjem poslova iz svoje nadležnosti na ovaj način izložio riziku ograničavanja tržišne konkurencije.

MKP nije u skladu s donesenim Pravilnikom⁸⁶ zaključio ugovor o vršenju povjerenih poslova s izabranim tijelom MKP. Naime, MKP je u siječnju 2012. godine⁸⁷ potpisao ugovor o obavljanju poslova stručnog osposobljavanja, nakon provedenog javnog poziva⁸⁸. Ugovor⁸⁹ je zaključen na razdoblje od pet godina od dana potpisivanja, a produžava se nakon dokazivanja ispunjavanja svih propisanih uvjeta. Na ovaj način

⁸⁰ Pravilnik o uvjetima i postupku izdavanja licenci za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza putnika, tereta i opasnih materija (Službeni glasnik BiH, broj 44/05, 50/06, 101/06, 51/07, 92/08 i 40/10)

⁸¹ Nacionalni komitet osnovan je Pravilnikom o uvjetima i postupku izdavanja licenci za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza putnika, tereta i opasnih tvari (Službeni glasnik BiH, broj: 44/05, 50/06, 101/06, 51/07, 92/08, 40/10).

⁸² Odluka o razrješenju članova i prestanku rada Nacionalnog komiteta broj 01-02-2-3622/11 od 24. 5. 2011. godine

⁸³ Zapisnik sa sastanka u svezi s Nacionalnim komitetom od 23. 5. 2011. godine.

⁸⁴ Pravilnik o uvjetima i postupku izdavanja licenci za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza putnika, tereta i opasnih tvari (Službeni glasnik BiH, broj: 44/05)

⁸⁵ Pravilnik o uvjetima za izdavanje licence i kvalifikacijske kartice vozača (Službeni glasnik BiH, broj: 77/14, 18/14, 65/18), Pravilnik o uvjetima i postupku izdavanja licenci i kvalifikacijskih kartica vozača za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza (Službeni glasnik BiH, broj: 81/11, 105/12, 32/13, 76/13 i 18/14).

⁸⁶ Pravilnikom o uvjetima i postupku izdavanja licenci i kvalifikacijskih kartica vozača za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza (Sl. glasnik BiH 81/11, 105/12, 32/13, 76/13 i 18/14) su propisani uvjeti za obavljanje ovih poslova, i definirano je da MKP za njihovo obavljanje izdaje odobrenje na razdoblje od pet godina, nakon provedenog javnog poziva. Nadalje je definirano da se kontrola ispunjavanja uvjeta vrši najmanje dva puta godišnje, a ovlaštenom tijelu koje prestane ispunjavati propisane uvjete odobrenje se oduzima.

⁸⁷ 5. 1. 2012. godine MKP je zaključio ugovor sa Srednjom stručnom školom s pravom javnosti „Centar za obrazovanje“ Široki Brijeg o obavljanju poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu.

⁸⁸ 15. 11. 2011. godine objavljen je JAVNI POZIV za izbor tijela koja će provoditi stručno osposobljavanje upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu.

⁸⁹ Članak 3. Ugovora o obavljanju poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu koji je 5. 1. 2012. godine MKP zaključio sa Srednjom stručnom školom s pravom javnosti „Centar za obrazovanje“ Široki Brijeg.

zaključeni ugovor nije u skladu s Pravilnikom jer se njegovo trajanje veže za ispunjenje uvjeta o obavljanju poslova i nakon isteka roka od pet godina. S tim u svezi, trajanje Ugovora nije određeno, nego traje sve dok izabrano stručno tijelo ispunjava uvjete za obavljanje ovih poslova.

Prilikom donošenja podzakonskih akata iz oblasti stručnog osposobljavanja, MKP nije tražio mišljenje Konkurencijskog vijeća o usklađenosti ovih propisa sa Zakonom o konkurenciji. Međutim, u određenim drugim slučajevima prilikom donošenja zakona i podzakonskih akata iz svoje nadležnosti, MKP je tražio mišljenje Konkurencijskog vijeća.⁹⁰ MKP je 2016. godine pripremio izmjene i dopune Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu koje su između ostalog sadržavale i izmjenu članka 47., a kojim je predviđeno prenošenje javnih poslova nadležnog ministarstva na Vanjskotrgovinsku komoru i druge institucije ili gospodarske asocijacije, međutim, prijedlog izmjena i dopuna je odbijen u proceduri usvajanja.⁹¹

3.1.3.1.1. Aktivnosti prikupljanja i raspodjele prihoda po osnovu stručnog osposobljavanja

U ovom dijelu izvješća govorimo o problemima u prikupljanju i raspodjeli prihoda po osnovu obavljanja poslova stručnog osposobljavanja. MKP nije u potpunosti osigurao prikupljanje prihoda u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH, kao ni kriterije za raspodjelu prihoda prikupljenih po ovom osnovu.

- **Raspologanje prihodima Nacionalnog komiteta**

Nacionalni komitet, koji je osnovan za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja, je u okviru svojih ovlaštenja prikupljao i prihode koji su uplaćivani na poseban račun Vanjskotrgovinske komore, što predstavlja odstupanje od odredbi Zakona o financiranju.⁹² Naime, MKP godinama nije mogao raspolagati prihodima prikupljenim na transakcijskom računu Vanjskotrgovinske komore koji su naplaćeni u postupku izdavanja certifikata o profesionalnoj osposobljenosti upravitelja prijevoza i vozača. Prihodi u iznosu od 1.130.086 KM nisu bili raspoloživi zbog nedefiniranog načina njihovog prikupljanja i raspodjele.

⁹⁰ Prema podacima Konkurencijskog vijeća (e-mail od 8. 8. 2023. godine) Nacrt pravilnika o usklađivanju i registraciji međunarodnih autobusnih redova vožnje (broj: 01-26-7-02-1-I/12 od 8. 2. 2021. godine) na koji je MKP tražio mišljenje nije bio usuglašen sa Zakonom o konkurenciji.

⁹¹ Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu je usvojen na 38. sjednici Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 30. 11. 2016. godine, a odbijen na 31. sjednici Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, održane 19. 7. 2017. godine; <https://www.parlament.ba/session/OSessionDetails?id=1620>

⁹² Zakon o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13), članak 13, stavak 2 Neporezni prihodi kao i ostali prihodi namijenjeni za financiranje institucija Bosne i Hercegovine prikupljaju se preko sustava Jedinstvenog računa trezora u skladu s ovim zakonom.

Trenutačno MKP raspolaže ovim sredstvima, ali još uvijek nije utvrdio namjenu njihovog korištenja. VM BiH je donio Odluku o prijenosu novčanih sredstava deponiranih na posebnom računu Vanjskotrgovinske komore u iznosu od 1.130.086 KM na namjenski račun „Unapređenje sektora cestovnog prometa“ u okviru Jedininstvenog računa trezora.⁹³

MKP godinama nije mogao raspolagati prihodima od povjerenih poslova što za posljedicu ima manje sredstava u proračunu MKP-a i, posljedično, proračunu institucija BiH, a koja su mogla biti iskorištena za unapređenje ovog ili drugih procesa i usluga koje se isporučuju građanima BiH.

Prenesena sredstva su namijenjena za financiranje projekata iz oblasti cestovnog prometa, o čemu je posebnu odluku trebao donijeti VM BiH na prijedlog MKP-a. MKP do dana sačinjavanja ovog izvješća nije sačinio prijedlog utroška sredstava.

- **Cjenik stručnog osposobljavanja i ispita upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu**

MKP Cjenik stručnog osposobljavanja i ispita upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu⁹⁴ nije uskladio s važećim Pravilnikom iz 2014. godine.⁹⁵ Cjenik nije utemeljen na obrazloženim troškovima, a raspodjela prihoda nije usklađena s propisima BiH i mišljenjem MFT-a. Ovo je za posljedicu imalo da MKP nije prikupljao predviđeni iznos prihoda po osnovu povjeravanja poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača.

Cjenikom je definirano da 95 % iznosa utvrđene cijene pripada ovlaštenom tijelu za stručno osposobljavanje i provedbu ispita, a da se 5 % iznosa utvrđene cijene uplaćuje na Jedininstveni račun trezora BiH. Prema raspoloživim informacijama MKP nije naplaćivao svoj udio u iznosu utvrđene cijene (5 %) zbog nedefiniranog načina prikupljanja i raspodjele prihoda po ovom osnovu. MKP nije definirao kriterije na temelju kojih bi se utvrdio način raspodjele prihoda u omjeru 95 % stručnom tijelu i 5 % MKP-u. Kako MKP nije definirao kriterije o načinu prikupljanja i definiranja postotka sredstava koji mu pripada, niti je ostvarivao prihode po ovom osnovu, ne raspolaže podacima koliko sredstava je prikupilo stručno tijelo, a koliko sredstava je trebalo biti uplaćeno na račun MKP-a. Više o slabostima nadzora MKP-a vidjeti u poglavlju 3.2.

⁹³ Službeni glasnik BiH, broj 17/21

⁹⁴ Cjenik stručnog osposobljavanja i ispita upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu (Službeni glasnik BiH, broj 8/12)

⁹⁵ Na temelju članka 5. Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu (Službeni glasnik BiH, broj: 1/02, 14/03) ministar komunikacija i prometa donio je 2014. godine Pravilnik o uvjetima za izdavanje licence i kvalifikacijske kartice vozača (Službeni glasnik BiH, broj: 77/14). Člankom 36. ovog Pravilnika propisano je da Vijeće ministara BiH na prijedlog MKP-a utvrđuje cjenik za obavljanje poslova provedbe stručnog osposobljavanja vozača i upravitelja prijevoza u međunarodnom prometu. Trenutačno je na snazi Cjenik koji je donio ministar MKP-a na temelju ranije važećeg Pravilnika iz 2012. godine.

MKP je, između ostalog, pravilnicima predvidio prikupljanje prihoda po osnovu obavljanja poslova stručnog osposobljavanja.

Prema raspoloživim podacima iz izvješća o radu ovlaštenog tijela za stručno osposobljavanje i provedbu ispita za 2021. godinu, koje nam je dostavio MKP, ispitu je prisustvovalo 1.817 kandidata. Od tog broja, 1.734 kandidata za vozača i 83 kandidata za upravitelja prijevoza. U skladu s cjenikom, cijene usluga bez PDV-a za vozače za periodično i prvo polaganje iznose 194 KM i 345 KM, a za upravitelje prijevoza 311 KM i 541 KM. Prema cjeniku⁹⁶, uzimajući u obzir najvišu i najnižu naknadu, prosječna naknada za usluge osposobljavanja vozača iznosi 269 KM, a za usluge osposobljavanja upravitelja prijevoza 426 KM. Procijenjeni ukupni prihodi⁹⁷ koje je stručno tijelo ostvarilo u 2021. godini za poslove osposobljavanja vozača (na bazi prosječnog iznosa naknada) iznose oko 470 tisuća KM, a za upravitelje prijevoza oko 35 tisuća KM. Na temelju prethodno navedenih pokazatelja, procijenjeni ukupni prihodi koje je MKP trebao naplatiti (5 % udjela u ukupno ostvarenom iznosu) iznose cca 25 tisuća KM. Više o izračunu procijenjenih vrijednosti vidjeti u Privitku 5.

Iako je trebao po Pravilniku iz 2012. godine, MKP nije od ovlaštenog tijela zahtijevao dostavu kriterija za formiranje cijena usluga. MKP je 2012. godine na prijedlog izabranog stručnog tijela donio cjenik usluga bez analize strukture cijena i jasno definiranih kriterija na temelju kojih su određene visine cijena i postotak raspodjele prihoda.⁹⁸

MKP ni devet godina nakon što je definirao potrebu donošenja novog Cjenika nije isti uputio na usvajanje. Naime, Pravilnikom iz 2014. godine definirano je da će Cjenik

Iako je u 2014. godini MKP definirao potrebu donošenja novog cjenika, te pripremio prijedlog istog, do konca kolovoza 2023. godine prijedlog cjenika nije dostavljen VM-u BiH na usvajanje.

stručnog ispita i stručnog osposobljavanja na prijedlog MKP, uz pribavljeno mišljenje ovlaštenih tijela, odlukom utvrditi Vijeće ministara BiH. MKP je pripremio Prijedlog cjenika koji je poslao na mišljenje Uredu za zakonodavstvo i Ministarstvu financija i trezora BiH. U dobivenim mišljenjima dane su sugestije za izmjene i dopune Cjenika koje su se uglavnom odnosile na potrebu detaljnih obrazloženja kriterija na temelju

kojih su se definirale visine cijena, analiza cijena za iste poslove u zemljama u okruženju, način prikupljanja prihoda koji mora biti u skladu s važećim zakonima BiH, kao i omjera raspodjele prihoda između stručnog tijela i MKP-a.

Od 2012. godine do danas u primjeni je prvobitno usvojeni cjenik koji je utvrdio MKP. Također, u ugovorima zaključenim s izabranim stručnim tijelima 2019. i 2023. godine, MKP se poziva na cjenik stručnog osposobljavanja koji na prijedlog MKP-a odlukom utvrđuje Vijeće ministara BiH, a koji nikada nije donesen.

⁹⁶ Cjenik stručnog osposobljavanja i ispita upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu (Službeni glasnik BiH, broj: 8/12)

⁹⁷ Procjenu prihoda za oblast stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača smo dali na temelju podataka stručnog tijela o količinama izvršenih usluga i prosječne cijene usluge po važećem cjeniku za ovu oblast (prosječna cijena je izračunata kao zbroj svih važećih cijena usluga podijeljen njihovim brojem).

⁹⁸ Donošenjem novog Pravilnika 2014. godine, u cilju pripreme novog prijedloga cjenika, MKP je od ovlaštenih tijela tražio prijedlog cjenika s obrazloženjem, odnosno kriterijima kojima su se vodili pri formiranju cijena usluga, te je stručno tijelo iste dostavilo MKP-u.

3.1.3.2. Transparentnost i pravodobnost u povjeravanju poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama

MKP je bio nepravodoban u pokretanju aktivnosti odabira institucija kojim će se povjeriti obavljanje javnih poslova. Naime, MKP po isteku prvobitnog ugovora koji je zaključen u siječnju 2012. godine nije pravodobno pokrenuo aktivnosti na zaključivanju novog ugovora raspisivanjem novog javnog poziva. MKP je nakon isteka roka prvobitnog ugovora od pet godina, zaključio aneks ugovora s istim tijelom u ožujku 2017. godine.⁹⁹ Aneksom ugovora izmijenjen je članak koji definira trajanje ugovora na način da se ugovor zaključuje na razdoblje do okončanja postupka po novom Javnom pozivu za izbor tijela koje će provoditi stručno osposobljavanje. S obzirom na to da je MKP novi javni poziv objavio tek u veljači 2019. godine, zaključivanjem aneksa ugovora nastavljena je suradnja s istim tijelom, zbog čega poslovi iz nadležnosti MKP-a dvije godine nisu bili predmet javnog nadmetanja.¹⁰⁰

Ovakav način odabira stručnog tijela za obavljanje ovih poslova i zaključivanja ugovora, osim što nije u skladu s Pravilnikom, ne ispunjava ni osnovne zahtjeve konkurentnosti i transparentnosti na tržištu usluga što je u interesu građana BiH. Naime, s obzirom na to da su ovi poslovi povjereni jednoj organizaciji¹⁰¹ na određeno razdoblje, te aneksom produžili trajanje ugovora s istom organizacijom, ovo za posljedicu ima ograničenu konkurenciju odnosno monopolizaciju određene vrste usluga uslijed čega mogu trpjeti posljedice krajnji korisnici istih.

3.2. Slabosti MKP-a u uspostavi funkcionalnog sustava nadzora nad povjerenim javnim poslovima iz svoje nadležnosti

U poglavlju 3.1. utvrdili smo nedostatke koji se odnose na usuglašenost i primjenu relevantnog regulativnog okvira, transparentnost i pravodobnost povjeravanja poslova iz nadležnosti MKP-a drugim institucijama i gospodarskim asocijacijama. U ovom poglavlju govorit ćemo o problemima MKP-a na osiguranju funkcionalnog nadzora, izvješćivanja i analizama dostavljene dokumentacije s ciljem unapređenja ovog procesa.

⁹⁹ 14. 3. 2017. godine MKP je potpisao Aneks ugovora sa Srednjom strukovnom školom s pravom javnosti „Centar za obrazovanje“ Široki Brijeg za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu. Aneks ugovora se zaključio na razdoblje do okončanja postupka po novom Javnom pozivu. 7. 5. 2019. godine stigla je obavijest o izmjeni naziva pravne osobe Centar za obrazovanje Široki Brijeg u novi naziv „Srednja strukovna škola s pravom javnosti „VERITAS“ Široki Brijeg.

¹⁰⁰ MKP je objavio Javni poziv za izbor tijela koja će provoditi stručno osposobljavanje upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu 2011. godine, te zaključio ugovor sa izabranim tijelom po javnom pozivu na razdoblje od pet godina.

¹⁰¹ Srednjoj stručnoj školi s pravom javnosti „Centar za obrazovanje“ Široki Brijeg za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu. Od 7. 5. 2019. godine izmijenjen je naziv Centara za obrazovanje Široki Brijeg u novi naziv „Srednja stručna škola s pravom javnosti „VERITAS“ Široki Brijeg.

MKP nije, u skladu sa Zakonom o upravi, uspostavio upravni nadzor nad radom organizacija koje obavljaju povjerene javne poslove¹⁰². Nadzor nad radom institucija s javnim ovlaštenjima nije uspostavljen niti je podzakonskim aktima definiran način vršenja nadzora za sve oblasti za koje ove institucije obavljaju povjerene poslove. Obveza izvješćivanja je za većinu povjerenih poslova definirana podzakonskim aktima i prema navodima sugovornika izvješća se dostavljaju MKP-u, ali se ne analiziraju niti se daju korektivne mjere i preporuke. Ovakvim postupanjem MKP se izložio riziku da stručne organizacije ne obavljaju povjerene javne poslove u skladu s propisima, što se može negativno odraziti i na sigurnost prometa i živote građana u BiH.

Značaj izostanka nadzora nad vršenjem ovih procesa ogleda se posebno u visini procijenjenog iznosa prihoda koje su ostavarivala administrativna tijela u 2021. godini po osnovu obavljanja poslova iz okvira nadležnosti MKP-a.

3.2.1. Nadzor nad procesom homologacije i certifikacije vozila

U oblasti homologacije i certifikacije vozila, MKP nije u potpunosti uspostavio upravni nadzor nad obavljanjem javnih poslova povjerenih drugim organizacijama, što nije u skladu sa Zakonom o upravi. MKP je sporadično, 2015. i 2018. godine,¹⁰³ provodio inspeksijski nadzor rada organizacija, i to samo u oblasti homologacije vozila, dok u oblasti certifikacije vozila inspeksijski nadzor nije provođen.

MKP nije, u skladu sa Zakonom o upravi, uspostavio upravni nadzor nad radom organizacija koje obavljaju povjerene javne poslove u oblasti homologacije i certifikacije vozila¹⁰⁴. U razdoblju od 2008. godine do danas MKP nije poduzimao odgovarajuće aktivnosti nadzora rada organizacija, bez obzira na to je li način nadzora bio definiran na temelju ugovora ili podzakonskog akta. Podzakonskim aktima iz oblasti homologacije i certifikacije vozila koje je MKP donio u 2008. godini nije bio definiran način vršenja nadzora nad radom organizacija, već je tada nadzor bio definiran odredbama ugovora o obavljanju administrativnih poslova u oblasti homologacije i certifikacije vozila koje je MKP zaključivao s izabranim organizacijama. Tek je donošenjem novih podzakonskih akata u oblasti homologacije i certifikacije vozila, u 2020. godini, MKP u podzakonskim aktima definirao način vršenja nadzora.

Organizacije kojima je MKP povjerio obavljanje javnih poslova iz oblasti homologacije i certifikacije vozila su od 2009. godine dostavljale MKP-u izvješća o obavljenim poslovima,

¹⁰² U skladu sa Zakonom o upravi, upravni nadzor obuhvaća: 1) nadzor nad zakonitošću akata kojima se rješava u upravnim stvarima; 2) nadzor nad zakonitošću rada institucija sa javnim ovlaštenjima, te 3) inspeksijski nadzor (Članak 12., 13., 13a. i 26. Zakona o upravi, Službeni glasnik BiH, broj: 32/02, 102/09, 72/17).

¹⁰³ Glavni inspektor MKP-a je donio jedno rješenje u 2015. godini te četiri rješenja u 2018. godini

¹⁰⁴ U skladu sa Zakonom o upravi, upravni nadzor obuhvata: 1) nadzor nad zakonitošću akata kojima se rješava u upravnim stvarima; 2) nadzor nad zakonitošću rada institucija sa javnim ovlaštenjima, te 3) inspeksijski nadzor (Članak 12., 13., 13a. i 26. Zakona o upravi, Službeni glasnik BiH, broj: 32/02, 102/09, 72/17).

međutim, MKP nam nije ponudio pisane dokaze o analizama izvješća, iako su evidentirani određeni slučajevi provedbe inspekcijskog nadzora nad radom ovih organizacija.¹⁰⁵

Iako od 2009. godine organizacije obavljaju povjerene administrativne i tehničke poslove iz oblasti homologacije i certifikacije vozila, MKP je tek 2020. godine formirao povjerenstva za kontrolu rada ovih organizacija¹⁰⁶. Međutim, manje od mjesec dana nakon što su formirana povjerenstva za kontrolu rada organizacija, MKP je donio odluku¹⁰⁷ o stavljanju van snage odluka o formiranju ovih povjerenstava, čime je ovaj pokušaj MKP-a da provede kontrolu rada organizacija u oblasti homologacije i certifikacije vozila bio bezuspješan.

MKP je tek 11 godina nakon povjeravanja obavljanja administrativnih i tehničkih poslova iz oblasti homologacije i certifikacije vozila formirao povjerenstva za kontrolu rada ovih organizacija.

¹⁰⁵ Na temelju Zakona o upravi, kojim je definiran inspekcijski nadzor na razini institucija BiH, glavni inspektor MKP-a je donio jedno rješenje u 2015. godini te četiri rješenja u 2018. godini kojim se tehničkim servisima naređuje otklanjanje nedostataka i nepravilnosti u obavljanju poslova homologacije vozila koji su utvrđeni tijekom vršenja inspekcijskog pregleda.

¹⁰⁶ Odluka o imenovanju Povjerenstva za kontrolu rada organizacije koja obavlja administrativne poslove iz oblasti homologacije vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila (broj: 01-04-07-8-1512/2020 od 24. 6. 2020. godine), Odluka o imenovanju Povjerenstva za kontrolu rada organizacija koje obavljaju administrativne i tehničke poslove iz oblasti certifikacije vozila (broj: 01-04-07-8-1513/2020 od 24. 6. 2020. godine).

¹⁰⁷ Odluka o stavljanju van snage odluka o imenovanju povjerenstava za kontrolu rada organizacija koje obavljaju poslove iz oblasti homologacije vozila, certifikacije vozila i poslove provedbe ispita za stjecanje stručne osposobljenosti upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu (broj: 01-04-07-8-1821/20 od 14. 7. 2020. godine)

Pored toga što zbog neuspostavljenog nadzora MKP-a nad radom organizacija koje obavljaju povjerene poslove iz oblasti homologacije i certifikacije vozila može doći do ugrožavanja sigurnosti prometa u BiH, određene posljedice nepostojanja nadzora su se javile i u vidu kašnjenja sa uspostavljanjem sustava certifikacije vozila u BiH. Pri tome, MKP nije vršio mjesečnu kontrolu rada ovih organizacija do uspostave pune primjene sustava certifikacije vozila u BiH, kako je bilo definirano u ugovoru, te je nakon isteka ugovorenog roka MKP morao zaključiti anekse ugovora¹⁰⁸ s organizacijama na temelju kojih je rok za uspostavu sustava certifikacije vozila produžen do 30. 6. 2011. godine.

Povjeravanjem poslova iz svoje nadležnosti, MKP je morao uspostaviti funkcionalan nadzor jer je poslove koje su od značaja za građane prepustio na obavljanje drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. Posljedice nefunkcionalnog, ili u ovom slučaju nepostojećeg, nadzora mogu se ogledati u zastoju u isporuci usluga, problemima s pristupom uslugama i cijenama koje stručna tijela naplaćaju i što je najvažnije mogu negativno utjecati na sigurnost građana u cestovnom prometu. Naime, bez nadzora, institucije ili gospodarske asocijacije kojima je povjereno vršenje poslova iz nadležnosti MKP-a mogu isporučivati usluge manje kvalitete, bez da ih na to neko upozorava ili sankcionira.

3.2.2. Nadzor nad usklađivanjem međuentitetskih i međunarodnih autobusnih redova vožnje

MKP u oblasti usklađivanja međuentitetskih i međunarodnih redova vožnje nije u potpunosti uspostavio upravni nadzor nad radom stručne organizacije koja obavlja povjerene javne poslove. MKP je poslove iz ove oblasti povjerio Vanjskotrgovinskoj komori podzakonskim aktima od 2014. godine. MKP od 2014. do 2018. godine nije vršio nadzor niti je isti podzakonskim aktom predviđen, a sve poslove i konačnu odluku o usklađenosti međunarodnih redova vožnje, u skladu s Pravilnikom, donosila je Vanjskotrgovinska komora. Tek je donošenjem novih podzakonskih akata u oblasti usklađivanja međuentitetskih i međunarodnih redova vožnje u 2018. godini MKP uspostavio nadzor i poduzimao kontrolne aktivnosti u ovom procesu.¹⁰⁹

MKP nije kontrolirao opravdanost visine naknada koje je definirala Vanjskotrgovinska komora, a koje prijevoznici plaćaju. MKP podzakonskim aktima nije definirao visinu

¹⁰⁸ Aneks ugovora broj: 01-02-2-4325/09 od 4. 12. 2009. godine o obavljanju administrativnih i tehničkih poslova u oblasti certifikacije vozila (broj: 01-05-02-2-408/2011 od 25. 1. 2011. godine), Aneks ugovora broj: 01-02-2-4324/09 od 4. 12. 2009. godine o obavljanju administrativnih i tehničkih poslova u oblasti certifikacije vozila (broj: 01-05-02-2-409/2011 od 25. 1. 2011. godine).

¹⁰⁹ Pravilnikom iz 2018. godine MKP je uspostavio nadzor nad usklađivanjem međunarodnih redova vožnje s obzirom na to da MKP izdaje rješenje o usklađenosti. Izdavanju rješenja prethodi provjera i uvid u dostavljenu dokumentaciju prijevoznika i izvješće o provedenoj stručnoj analizi Vanjskotrgovinske komore.

naknada po ovom osnovu, niti je od Vanjskotrgovinske komore zahtijevao kriterije na temelju kojih je određena visina naknada za usklađivanje međunarodnih redova vožnje.¹¹⁰

3.2.3. Nadzor nad poslovima stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu

MKP nije osigurao provedbu nadzora nad vršenjem povjerenih poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača. MKP nije provodio kontrolu rada stručne organizacije najmanje jednom godišnje ili po ukazanoj potrebi, niti je pratio ispunjavanje svih uvjeta za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja, što je propisano podzakonskim aktima. Podzakonskim aktima propisani nadzor nad provedbom ispita stručne osposobljenosti upravitelja prijevoza i vozača nije vršen iako su za to odlukom ministra MKP-a imenovana povjerenstva za kontrolu rada stručnih organizacija koje su trebale vršiti ove poslove.

MKP je početkom 2012. godine donio Rješenje o imenovanju Povjerenstva za nadzor nad provedbom ispita za stručnu osposobljenost upravitelja prijevoza i vozača¹¹¹. Iako su poslovi iz oblasti stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača povjereni od 2012. godine stručnim organizacijama, MKP nam nije ponudio nikakve dokaze o izvršenom nadzoru nad radom ovih organizacija. MKP je ponovo 2020. godine formirao povjerenstvo koje će nadzirati poslove stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača. Međutim, u razdoblju kraćem od mjesec dana, MKP je u 2020. godini donio odluku o razrješenju imenovanog povjerenstva za kontrolu rada stručne organizacije koja vrši povjerene javne poslove iz oblasti stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača.¹¹²

Također, nadzor MKP-a je izostao iako je Pravilnikom iz 2014. godine predviđeno da će se nadzor i kontrola nad radom stručnih organizacija provoditi najmanje dva puta godišnje. Iako je MKP konstatirao potrebu uspostave nadzora te pravne i suštinske analize povjerenih poslova s ciljem definiranja prijedloga koji će doprinijeti zakonitosti, efikasnosti i efektivnosti povjerenih poslova¹¹³, navedene aktivnosti nisu realizirane.

¹¹⁰ Upravni odbor Vanjskotrgovinske komore određuje visinu naknada, a članovi Upravnog odbora Vanjskotrgovinske komore su i predstavnici udruženja prijevoznika. Prema navodima sugovornika, naknade su utvrđene na temelju visine naknada u okruženju, te nisu imali prigovore od prijevoznika (Zabilješka sa sastanka s predstavnicima Vanjskotrgovinske komore od 19. 7. 2023. godine).

¹¹¹ Rješenje o imenovanju Povjerenstva za nadzor nad provedbom ispita za stručnu osposobljenost upravitelja prijevoza i vozača (broj: 01-04-07-8-786/12 od 10. 1. 2012. godine)

¹¹² Odluka o imenovanju Povjerenstva za kontrolu rada stručnih organizacija koje obavljaju provedbu ispita za stjecanje stručne osposobljenosti upravitelja prijevoza, početno i periodično stručno osposobljavanje i organizaciju i provedbu ispita vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu (broj: 01-04-07-8-1511/20 od 24. 6. 2020. godine) i Odluka o stavljanju van snage odluka o imenovanju povjerenstava za kontrolu rada organizacija koja obavljaju poslove iz oblasti homologacije vozila, certifikacije vozila i poslove provedbe ispita za stjecanje stručne osposobljenosti upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu (broj: 01-04-07-8-1821/20 od 14. 7. 2020. godine).

¹¹³ MKP je u 2017. i 2018. godini, zapisnikom sa sastanaka, između ostalog konstatirao potrebu okončanja aktivnosti na uspostavi funkcionalnog nadzora i kontrole u oblastima za koje je MKP nadležan. Također je definirana potreba formiranja radne grupe koje će pravno i suštinski analizirati povjerene poslove drugim institucijama te dati konkretne prijedloge koji trebaju doprinijeti zakonitosti, efikasnosti i efektivnosti povjerenih poslova.

U skladu s podzakonskim aktima¹¹⁴, te zaključenim ugovorima s izabranim stručnim tijelom za provedbu poslova iz nadležnosti MKP-a, stručno tijelo je bilo u obvezi i dostavljalo je mjesečna izvješća o svom radu, provedenim obukama i ispitima. Međutim, prema navodima sugovornika iz MKP-a dostavljena izvješća MKP nije analizirao niti je s tim u svezi mogao dati prijedloge za unapređenje ovog procesa. MKP nije razmatrao ni potrebu uvođenja unificiranih obrazaca izvješćivanja s ciljem raspolaganja podacima koji bi mu pružili mogućnost analize i izvješćivanja na upite Parlamentarne skupštine BiH i drugih zainteresiranih strana, kao što je pitanje prikupljenih prihoda po ovom osnovu.

3.2.4. Nadzor nad izdavanjem međunarodnih vozačkih dozvola

MKP nije vršio nadzor nad procesom izdavanja međunarodnih vozačkih dozvola koji je predviđen Pravilnikom o međunarodnoj vozačkoj dozvoli iz 2007. godine. Automoto klubovi/automoto savezi i automoto društva kojima je zakonom povjereno obavljanje javnih poslova iz oblasti izdavanja međunarodnih vozačkih dozvola nisu MKP-u dostavljali godišnja izvješća o izdanim međunarodnim dozvolama, niti je to MKP od njih zahtijevao, iako je isto definirano pravilnikom. S obzirom na to da kontrole nisu uspostavljene, MKP do okončanja revizije nije raspolagao podacima o broju izdanih međunarodnih vozačkih dozvola.

¹¹⁴ Pravilnikom iz 2012. godine i 2014. godine.

4. ZAKLJUČCI

Ured za reviziju je proveo reviziju učinka na temu „Povjereni javni poslovi iz nadležnosti institucija BiH-studija slučaja: Ministarstvo komunikacija i prometa BiH“ koja je pokazala da MKP nije bio efikasan u povjeravanju javnih poslova iz nadležnosti drugim institucijama i gospodarskim asocijacijama.

Naime, MKP je uspostavio sustav pružanja usluga građanima iz svoje nadležnosti povjeravanjem obavljanja poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. Međutim, na temelju analize stavova i mišljenja nadležnih institucija može se zaključiti da MKP nije osigurao usuglašenost i dosljednu primjenu relevantnog regulativnog okvira. Pored toga revizijom smo utvrdili kako MKP nije transparentno i pravodobno poduzimao aktivnosti na povjeravanju javnih poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. Također, MKP nije uspostavio funkcionalan sustav nadzora vršenja povjerenih javnih poslova.

Utvrđene slabosti u procesu povjeravanja javnih poslova iz nadležnosti MKP-a drugim institucijama i gospodarskim asocijacijama mogu dovesti do nesigurnosti u kontinuitetu pružanja javnih usluga i slabljenja povjerenja građana i gospodarskih subjekata u rad institucija BiH.

4.1. Usuglašenost i primjena relevantnog regulativnog okvira, transparentnost i pravodobnost u povjeravanju poslova iz svoje nadležnosti

Analizom stavova i mišljenja nadležnih institucija može se zaključiti da je povjeravanje javnih poslova MKP-a dovedeno u pitanje jer se povjeravanje poslova vršilo na temelju podzakonskih akata, a ne na temelju relevantnih zakona. Rukovodeći se analiziranim presudama Suda BiH, stavovima MP-a može se doći do zaključka da vršenje upravnih i stručnih poslova iz svoje nadležnosti MKP nije povjerio institucijama ili gospodarskim asocijacijama na temelju odredbi zakona koji jasno definiraju poslove koji se mogu povjeriti. Naime, prema stavovima nadležnih institucija, iako je Zakonom o upravi definirano da se javni poslovi mogu povjeravati drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama isključivo zakonom, MKP je povjeravanje poslova iz nadležnosti vršio pravilnicima koje je donosio ministar.

Kako je na skoro identičan način, na temelju istog ili sličnog pravnog okvira, MKP vršio prijenos ovlaštenja na druge pravne osobe i asocijacije, stavovi nadležnih institucija po jednoj od prenesenih nadležnosti bi se mogli analizirati i primijeniti na isti ili sličan način i na druge nadležnosti koje su prenesene, a koje nisu bile predmetom sudbenog odlučivanja.

MKP nije pravodobno i transparentno upravljao procesom povjeravanja poslova iz svoje nadležnosti, već na način koji ograničava konkurenciju i doprinosi monopolizaciji ponude određenih usluga, te onemogućava zainteresiranim stranama da sudjeluju u procesu. MKP je u ranijem razdoblju poslove iz nadležnosti povjeravao bez provedbe procedure javnog oglasa, produženjem trajanja ugovora bez provedbe nove procedure odabira, kao i na način da je svojim pravilnikom određivao instituciju kojoj će povjeriti javne poslove. Uzimajući u obzir navedeno, kao i činjenicu kako je za većinu procesa povjerene poslove iz nadležnosti MKP-a obavljala po samo jedna institucija ili gospodarska asocijacija, nije

osigurana transparentnost procesa. Na ovaj način je tržište određenih usluga monopolizirano jer je MKP poslove povjerio jednoj organizaciji, čime se povećava rizik od zlouporabe takvog položaja koji se možda najbolje ogleda u činjenici da ne postoje jasni kriteriji za formiranje cijena usluga.

MKP nije uspostavio kontrolu nad naplatom prihoda po osnovu povjerenih poslova, jer nisu poštovani važeći propisi i smjernice MFT-a. U pojedinim slučajevima MKP je pravilnicima definirao i prikupljanje prihoda po osnovu povjerenih poslova iz svoje nadležnosti na način koji nije u skladu sa Zakonom o financiranju institucija. MKP za poslove stručnog osposobljavanja nije obrazložio kriterije na temelju kojih je utvrđena visina i omjer raspodjele prikupljenih sredstava. S obzirom na to da ne postoje kriteriji na temelju kojih je utvrđena visina i omjer raspodjele sredstava, ne može se potvrditi ni opravdanost ili dostatnost iznosa sredstava koja pripadaju MKP-u. MKP nije ostvarivao prihode od povjerenih poslova iz svoje nadležnosti jer je povjerene poslove prenio na druge institucije ili gospodarske asocijacije. Procijenjeni prihodi za 2021. godinu za povjerene javne poslove iz oblasti homologacije i certifikacije vozila, usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje i stručnog osposobljavanja upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu, prema našoj procjeni, iznose cca 16,8 milijuna KM.

S obzirom na to da MKP ne raspolaže podacima o iznosu koji je trebao biti doznačen na Jedinstveni računa trezora, jer ne zahtijeva ove podatke niti vrši analize dostavljenih izvješća, ne može se procijeniti stvarni efekt potencijalno izgubljenih prihoda po ovom osnovu za proračun institucija BiH za slučaj kada je definiran udio MKP u rasporedu prihoda naplaćenih po osnovu izvršenja usluga od strane institucija ili gospodarskih asocijacija na koje su prenesena ovlaštenja. Također, za ranije prikupljene prihode u iznosu oko milijun KM preko Vanjskotrgovinske komore i dalje nije utvrđena namjena. Ovo za posljedicu ima neiskorištena sredstva koja su mogla biti prikupljena s namjenom unapređenja sektora za promet, a samim tim i pomoći gospodarstvu BiH.

MKP ne raspolaže kriterijima koji su korišteni za utvrđivanje cijene koštanja i samim tim i dobiti stručnih tijela od usluga koje plaćaju građani i gospodarski subjekti. Dodamo li i činjenicu da MKP nije prikupljao predviđeni iznos prihoda po osnovu povjerenih poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama, niti raspolaže informacijama o iznosu sredstava koja su prikupila izabrana stručna tijela, jasno je da je ovaj sustav uspostavljen na neefikasan i netransparentan način.

4.2. MKP nije uspostavio funkcionalan sustav nadzora nad povjerenim javnim poslovima iz svoje nadležnosti

MKP nije uspostavio funkcionalan nadzor nad povjerenim poslovima iz svoje nadležnosti. MKP ne raspolaže informacijama o broju i kvaliteti pruženih usluga niti je izvršio kontrolu opravdanosti visine utvrđenih naknada. Pojedinim pravilnicima kojima je uredio povjeravanje javnih poslova iz svoje nadležnosti, MKP nije definirao način vršenja nadzora, a u pravilnicima gdje je propisan nadzor, isti se nije provodio. Možemo reći kako je nadzor nad vršenjem povjerenih poslova iz nadležnosti MKP-a u potpunosti izostao. Na ovaj način nisu prepoznati značaj i uloga MKP-a kao institucije koja povjerava poslove iz svoje nadležnosti drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama, što predstavlja rizik za njihovu funkcionalnost i zakonitost.

Obveza izvješćivanja je za većinu povjerenih poslova definirana podzakonskim aktima i prema navodima sugovornika izvješća se dostavljaju MKP-u, ali se ne analiziraju niti se daju korektivne mjere i preporuke. Također, MKP nije uspostavio smjernice za izvješćivanje koje bi mu koristile za praćenje rada stručnih organizacija koje obavljaju povjerene javne poslove, kao i prikupljene prihode. Samim tim, ne raspolaže podacima o načinu rada institucija kojima je povjerio obavljanje poslova iz nadležnosti, te nema mogućnost izvješćivanja drugim institucijama i zainteresiranim stranama. Ovo ukazuje na činjenicu da se ovom procesu nije posvetila dužna pozornost.

Povjeravanje poslova iz nadležnosti drugim institucijama i gospodarskim asocijacijama bez jasno definiranog načina vršenja nadzora i propisanog izvješćivanja dovodi do toga da MKP ne raspolaže preventivnim mehanizmima koji će utjecati na smanjenje rizika za nastanak korupcije i drugih nepravilnosti u obavljanju povjerenih poslova iz nadležnosti. Moguće posljedice izostalog nadzora za građane i gospodarstvo su visoke cijene, niska kvaliteta usluga, mogućnost korupcije, nefunkcionalan sustav, gubitak i neiskorištenost javnih prihoda.

5. PREPORUKE

Nalazi revizije ukazuju na to da je MKP neefikasan u uspostavljanju funkcionalnog sustava povjeravanja poslova iz svoje nadležnosti drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. Na temelju analiziranih stavova i mišljenja nadležnih institucija zaključeno je da MKP nije osigurao usuglašenost i dosljednu primjenu relevantnog regulativnog okvira, kao ni transparentno i pravodobno povjeravanje javnih poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama. Pored toga, MKP nije uspostavio ni funkcionalan sustav nadzora vršenja povjerenih javnih poslova.

Na temelju provedenih istraživanja, nalaza i zaključaka revizije, Ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

Preporuke MKP-u:

- ***Rukovodeći se do sada iskazanim stavovima i mišljenjima nadležnih institucija, MKP ima obvezu analizirati sve propise vezane za povjeravanje javnih poslova iz nadležnosti MKP-a te, u skladu sa Zakonom o upravi i dobrim praksama, utvrditi nedostatke i u proceduru uputiti potrebne izmjene regulativnog okvira, a sve u cilju pravilnog postupanja prilikom obavljanja poslova iz okvira dodijeljenih nadležnosti.***

Sud BiH je donio niz presuda koje se tiču prijenosa ovlaštenja iz nadležnosti MKP-a. Te presude na jasan način ukazuju na nedostatke u postupanju MKP-a kada je u pitanju prijenos ovlaštenja na druge institucije ili gospodarske asocijacije. S tim u svezi, MKP ima obvezu analizirati donesene presude i sagledati potrebne korekcije u poslovanju u skladu sa sadržajem istih.

Nakon što se osigura prethodno navedeno za povjeravanje javnih poslova iz nadležnosti MKP-a, u skladu sa Zakonom o upravi i dobrim praksama, potrebno je donijeti i ostale podzakonske akte kako bi se riješila pitanja prikupljanja i raspodjele prihoda, visine naknada, izvješćivanja i načina kontrole prikupljenih prihoda i obavljanja povjerenih javnih poslova.

- ***Prikupljanje i raspodjela prihoda po osnovu obavljenih javnih poslova trebaju biti uspostavljeni u skladu s važećim propisima BiH.***

MKP treba osigurati da se naplata javnih prihoda vrši putem Jedinstvenog računa trezora BiH u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH. Također, potrebno je da MKP uspostavi kriterije kako bi definirao odgovarajući omjer za raspodjelu prikupljenih prihoda između MKP-a i odabrane stručne organizacije kojoj su povjereni poslovi iz nadležnosti u skladu s dobrom praksom u ovoj oblasti u zemljama okruženja i šire. Pored definiranja omjera raspodjele prihoda i načina naplate prihoda, potrebno je da MKP u kontinuitetu osigura informacije o ostvarenim prihodima za izvršene povjerene javne poslove. U tom smislu, MKP treba donijeti pravila o načinu izvješćivanja u kojem će biti pripisani obrasci za izvješćivanje. Obveza izvješćivanja treba biti propisana u samom ugovoru s institucijom ili gospodarskom asocijacijom.

- ***Preispitati postojeće cjenike i osigurati donošenje novih cjenika u skladu s važećim propisima.***

MKP cjenike treba donijeti u skladu s važećim pravilnicima, te preispitati postojeće cjenike s ciljem osiguranja pravične naknade za povjerene poslove koja neće bespotrebno opterećivati građane i gospodarstvo. MKP bi trebao napraviti analize troškova pruženih usluga za poslove koje povjerava i usporediti ih s cijenama istih usluga u susjednim zemljama.

- ***Osigurati pravodobnu i transparentnu dodjelu poslova iz nadležnosti MKP-a.***

Dok se ne donesu nova zakonska i podzakonska rješenja, MKP treba analizirati postojeće stanje dodijeljenih poslova i poduzeti hitne mjere kako bi se osigurala pravodobnost i transparentnost u dodjeli poslova iz svoje nadležnosti, vodeći računa da ne dođe do zastoja u pružanju usluga po ovom pitanju.

- ***Osigurati funkcionalan nadzor nad obavljanjem povjerenih poslova iz nadležnosti MKP-a, te vršiti potrebne analize s ciljem davanja korektivnih mjera i preporuka.***

S ciljem unapređenja procesa povjeravanja javnih poslova drugim institucijama ili gospodarskim asocijacijama potrebno je uspostaviti mehanizam nadzora, raspodjele, izvješćivanja i analize podataka iz izvješća, kako bi se uspostavio sustav praćenja, kontrole i implementacije povjerenih poslova. Potrebno je da MKP uspostavi obvezu izvješćivanja i kontrolu pruženih usluga i naplaćenih prihoda.

Tim revizije učinka:

Jasna Česir, viši revizor učinka

Jasna Česir

**Davorka Lučić, samostalni revizor za
reviziju učinka**

Davorka Lučić

*Rukovoditelj Odjela
za reviziju učinka:*

Danijel Čolo

Danijel Čolo

*Rukovoditelj Odjela
za kontrolu kvalitete, metodologiju i
planiranje revizije učinka:*

Radivoje Jeremić

Radivoje Jeremić



Broj: 05-16-1-63/24

6. PRIVICI

Privitak 1: Pregled zakonskih i podzakonskih akata vezanih za povjerene javne poslove iz nadležnosti MKP-a

Privitak 2: Procjena prihoda administrativnog tijela* i tehničkih servisa u 2021. godini za administrativne i tehničke poslove homologacije vozila

Privitak 3: Procjena prihoda administrativnih i ispitnih tijela u 2021. godini za administrativne i tehničke poslove certifikacije vozila

Privitak 4: Pregled ukupnog broja zaprimljenih i okončanih prijedloga redova vožnje, kao i ostvarenih prihoda od zahtjeva i prijedloga redova vožnje

Privitak 5: Procjena prihoda za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja i provedbe ispita za stjecanje stručne osposobljenosti upravitelja prijevoza i vozača

Privitak 6: Reference

Privitak 1: Pregled zakonskih i podzakonskih akata vezanih za povjerene javne poslove iz nadležnosti MKP-a

U narednoj tablici dan je pregled zakonskih i podzakonskih akata vezanih za povjerene javne poslove iz nadležnosti MKP-a, a koji se odnose na:

- ✓ Izdavanje međunarodnih vozačkih dozvola;
- ✓ Homologacija i certifikacija vozila;
- ✓ Stručno osposobljavanje upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu;
- ✓ Usklađivanje međunarodnih i međuentitetskih autobusnih redova vožnje.

Tablica 1: Pregled zakonskih i podzakonskih akata vezanih za povjerene javne poslove iz nadležnosti MKP-a

Redni broj	Naziv dokumenta	Broj SG	Status	Napomena
1.	Zakon o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH	06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17, 9/18.	Važeći	
	Pravilnik o homologaciji vozila	83/20	Važeći	
	Pravilnik o dopunama Pravilnika o homologaciji vozila	8/22	Važeći	
	Pravilnik o homologaciji vozila, dijelova uređaja i opreme vozila	41/08	Van snage	Dokumenti stavljeni van snage Pravilnikom o homologaciji vozila 83/20
	Odluka o posebnim vrstama uvoza za koja se ne provodi postupak homologacije pojedinačnog vozila	34/11	Van snage	
	Odluka o dopunama Odluke o posebnim vrstama uvoza za koja se ne provodi postupak homologacije pojedinačnog vozila	73/11	Van snage	
	Odluka o najnižim tehničkim zahtjevima za novoprodukcijena i korištena vozila i homologaciji pojedinačnog vozila, te za dijelove, uređaje i opremu vozila pri homologaciji tipa	23/19	Važeći	

	Odluka o najnižim tehničkim zahtjevima za novoprodukcija i korištena vozila pri homologaciji tipa vozila i homologaciji pojedinačnog vozila te za dijelove, uređaje i opremu vozila pri homologaciji tipa	17/16	Van snage	Dokument stavljen van snage Odlukom 23/19
	Odluka o najnižim tehničkim zahtjevima za novoprodukcija i korištena vozila pri homologaciji tipa vozila i homologaciji pojedinačnog vozila	89/10	Van snage	Dokument stavljen van snage Odlukom 17/16
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o najnižim tehničkim zahtjevima za novoprodukcija i korištena vozila pri homologaciji tipa vozila i homologaciji pojedinačnog vozila	9/12	Van snage	Dokument stavljen van snage Odlukom 17/16
	Cjenik usluga za provedbu homologacije	50/22	Važeći	
	Cjenik usluga u postupku homologacije	89/10	Van snage	Dokument stavljen van snage Cjenikom usluga za provedbu homologacije 50/22
	Naputak o provedbi postupka homologacije tipa dijelova, uređaja i opreme vozila	37/22	Važeći	
	Naputak o provedbi postupka homologacije tipa dijelova, uređaja i opreme vozila	56/19	Van snage	Dokument stavljen van snage Naputkom o provedbi postupka homologacije tipa dijelova, uređaja i opreme vozila 37/22
	Naputak o provedbi postupka homologacije pojedinačnog vozila	37/22	Važeći	
	Naputak o provedbi postupka homologacije pojedinačnog vozila	46/19	Van snage	Dokument stavljen van snage Naputkom o provedbi postupka homologacije

				pojedinačnog vozila 37/22
	Naputak o provedbi postupka homologacije pojedinačnog vozila	89/10	Van snage	Dokument stavljen van snage Naputkom o provedbi postupka homologacije pojedinačnog vozila 46/19
	Naputak o provedbi postupka homologacije tipa vozila	37/22	Važeći	
	Naputak o provedbi postupka homologacije tipa vozila (HTV-UP 0.0)	89/10	Van snage	Dokument stavljen van snage Naputkom o provedbi postupka homologacije tipa vozila 37/22
	Program za osposobljavanje kadrova za poslove provedbe postupka homologacije vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila	30/22	Važeći	
	Pravilnik o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti	41/08, 89/11, 6/12, 83/20, 85/20.	Važeći	
	Cjenik usluga u postupku certificiranja	89/11, 6/12.	Važeći	
	Program za osposobljavanje kadrova za poslove provedbe postupka certificiranja vozila	30/22	Važeći	
	Pravilnik o registraciji vozila	69/09, 29/20, 9/21.	Važeći	
	Pravilnik o registraciji vozila	53/22	Van snage	Zamjenik ministra donio Pravilnik (4/23) o stavljanju van snage Pravilnika o

				registraciji vozila 53/22
	Pravilnik (4/23) o stavljanju van snage Pravilnika o registraciji vozila 53/22	4/23	Važeći	
	Pravilnik o tehničkim pregledima vozila	33/19, 29/20.	Važeći	
	Pravilnik o tehničkim pregledima vozila	13/07, 72/07, 74/08, 3/09, 76/09, 29/11.	Van snage	Dokument stavljen van snage Pravilnikom o tehničkim pregledima vozila 33/19

Redni broj	Naziv dokumenta	Broj SG	Status	Napomena
2.	Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu	1/02, 14/03.	Važeći	
	Pravilnik o uvjetima za izdavanje licence i kvalifikacijske kartice vozača	77/14, 65/18	Važeći	
	Pravilnik o uvjetima i postupku izdavanja licenci i kvalifikacijskih kartica vozača za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza	81/11, 105/12, 32/13, 76/13, 18/14.	Van snage	Dokumenti stavljeni van snage Pravilnikom o uvjetima za izdavanje licence i kvalifikacijske kartice vozača (77/14)
	Pravilnik o uvjetima i postupku izdavanja licenci za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza putnika, tereta i opasnih tvari	44/05, 50/06, 101/06, 51/07, 92/08.	Van snage	Dokumenti stavljeni van snage Pravilnikom o uvjetima i postupku izdavanja licenci i kvalifikacijskih kartica vozača za obavljanje međunarodnog

				cestovnog prijevoza (81/11)
	Cjenik stručnog osposobljavanja i ispita upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu	8/12	Važeći	Provjeriti ima li novi cjenik.
	Odluka o visini novčane naknade za izdane licence prijevoznika, licence za vozilo i kvalifikacijske kartice vozača	53/12	Važeći	Provjeriti ima li nova odluka.
	Pravilnik o postupku usklađivanja i registracije redova vožnje, načinu i postupku izdavanja dozvole i obrascu dozvole	7/18	Važeći	
	Pravilnik o usklađivanju i registraciji međunarodnih i entitetskih autobusnih redova vožnje	77/14 7/15	Van snage	Dokument stavljen van snage Pravilnikom 7/18
	Pravilnik o načinu i postupku usklađivanja i registracije međunarodnih autobusnih linija	13/13 48/13 70/13	Van snage	Dokument stavljen van snage Pravilnikom 77/14
	Pravilnik o načinu i postupku usklađivanja i registracije redova vožnje međuentitetskih autobusnih linija BiH	12/10	Van snage	Dokument stavljen van snage Pravilnikom 77/14

Izvor: Ured za reviziju na temelju podataka iz MKP-a

Privitak 2: Procjena prihoda administrativnog tijela* i tehničkih servisa u 2021. godini za administrativne i tehničke poslove homologacije vozila

U narednim tablicama prikazane su procjene prihoda administrativnog tijela i tehničkih servisa u 2021. godini za administrativne i tehničke poslove homologacije vozila.

Tablica: Procjena prihoda administrativnog tijela i tehničkih servisa u 2021. godini za administrativne i tehničke poslove homologacije pojedinačnog vozila

Kategorija vozila	Broj zahtjeva za homologaciju pojedinačnog vozila u 2021. godini koje je primilo administrativno tijelo Konzorcijum: AD "EIB Internationale-Centar za motorna vozila" Banja Luka, "Institut za saobraćaj i komunikacije" d.o.o. Sarajevo, "Centar-motor d.o.o. Široki Brijeg	Naknada za homologaciju pojedinačnog vozila (u KM bez PDV)	Procjena prihoda od homologacije pojedinačnog vozila (u KM bez PDV)
(1)	(2)	(3)	(4)=(2)x(3)
M1 i N1	50.367	150,00	7.555.050
M2, M3, N2 i N3	2.884	250,00	721.000
O1 i O2	608	110,00	66.880
O3 i O4	989	150,00	148.350
L1, L2 i L3	1.908	80,00	152.640
L4 i L5	12	90,00	1.080
L6 i L7	319	100,00	31.900
Ukupno:	57.087		8.676.900

Izvor: Ured za reviziju na temelju podataka iz izvješća o radu administrativnog tijela za 2021. godinu

Tablica: Procjena prihoda administrativnog tijela i tehničkih servisa u 2021. godini za administrativne i tehničke poslove homologacije tipa vozila

	Broj zahtjeva za homologaciju tipa vozila u 2021. godini koje je primilo administrativno tijelo Konzorcijum: AD "EIB Internationale-Centar za motorna vozila" Banja Luka, "Institut za saobraćaj i komunikacije" d.o.o. Sarajevo, "Centar-motor d.o.o. Široki Brijeg	Prosječna naknada za homologaciju tipa vozila (u KM bez PDV)	Procjena prihoda od homologacije tipa vozila (u KM bez PDV)
(1)	(2)	(3)	(4)=(2)x(3)
sij.21	66	914,00	60.324
velj.21	77	914,00	70.378
ožu.21	63	914,00	57.582
tra.21	32	914,00	29.248
svi.21	37	914,00	33.818
lip.21	32	914,00	29.248
srp.21	31	914,00	28.334
kol.21	19	914,00	17.366
ruj.21	31	914,00	28.334
lis.21	16	914,00	14.624
stu.21	26	914,00	23.764
pro.21	39	914,00	35.646
Ukupno:	469		428.666

Izvor: Ured za reviziju na temelju podataka iz izvješća o radu administrativnog tijela za 2021. godinu

Privitak 3: Procjena prihoda administrativnih i ispitnih tijela u 2021. godini za administrativne i tehničke poslove certifikacije vozila

U prethodnom privitku prikazana je procjena prihoda za obavljanje poslova administrativnog tijela i tehničkih servisa u 2021. godini za administrativne i tehničke poslove homologacije vozila, dok je u narednoj tablici prikazana procjena prihoda administrativnih i ispitnih tijela u 2021. godini za administrativne i tehničke poslove certifikacije vozila, iskazana po prosječnoj cijeni.

Tablica: Procjena prihoda administrativnih* i ispitnih tijela za administrativne i tehničke poslove certifikacije vozila u 2021. godini

*MKP je u prosincu 2009. godine, na temelju provedenog javnog natječaja, zaključio ugovore o obavljanju administrativnih poslova u oblasti certifikacije vozila, na neodređeno vrijeme, sa dvije organizacije: Konzorcij: „Institut za privredni inženjering“ d.o.o. Zenica, „EIB Internationale“ AD-PJ „Centar za motorna vozila“ Banja Luka, „Institut za promet i komunikacije“ d.o.o. Sarajevo i „Centar-motor“ d.o.o. Široki Brijeg; i „Automotive Center – Centar za vozila“ d.o.o. Sarajevo. Ove dvije organizacije su obavljale administrativne i tehničke poslove u oblasti certifikacije vozila u razdoblju od 2010. godine do kraja 2021. godine.

	Broj zahtjeva koje je primilo administrativno tijelo "Automotive Center-Centar za vozila" d.o.o. Sarajevo	Prosječna naknada za usluge certifikacije vozila (u KM bez PDV)	Procjena prihoda za usluge certifikacije vozila (u KM bez PDV)	Broj zahtjeva koje je primilo administrativno tijelo Konzorcij: "Institut za privredni inženjering" d.o.o. Zenica, "EIB Internationale" AD-PJ "Centar za motorna vozila" Banja Luka, "Institut za saobraćaj i komunikacije" d.o.o. Sarajevo, i "Centar-motor d.o.o. Široki Brijeg	Prosječna naknada za usluge certifikacije vozila (u KM bez PDV)	Procjena prihoda za certifikaciju vozila (u KM bez PDV)
(1)	(2)	(3)	(4)=(2)x(3)	(5)	(6)	(7)=(5)x(6)
sij.21	512	295	151.040	995	295	293.525
velj.21	634	295	187.030	1.226	295	361.670
ožu.21	709	295	209.155	1.391	295	410.345
tra.21	702	295	207.090	1.413	295	416.835
svi.21	625	295	184.375	1.405	295	414.475
lip.21	707	295	208.565	1.364	295	402.380
srp.21	620	295	182.900	1.409	295	415.655
kol.21	653	295	192.635	1.736	295	512.120
ruj.21	610	295	179.950	2.130	295	628.350
lis.21	621	295	183.195	1.356	295	400.020
stu.21	692	295	204.140	1.048	295	309.160
pro.21	669	295	197.355	957	295	282.315
Ukupno:	7.754		2.287.430	16.430		4.848.850

Izvor: Ured za reviziju na temelju podataka iz izvješća o radu administrativnih tijela za 2021. godinu

Privitak 4: Pregled ukupnog broja zaprimljenih i okončanih prijedloga redova vožnje, kao i ostvarenih prihoda od zahtjeva i prijedloga redova vožnje

U narednim tablicama, prema podacima Vanjskotrgovinske komore, prikazan je pregled ukupnog broja zaprimljenih i okončanih prijedloga redova vožnje, kao i ostvarenih prihoda od zahtjeva i prijedloga redova vožnje.

Tablica 1. – Ukupan broj prijedloga redova vožnje u razdoblju od dana primjene Pravilnika (7. 10. 2014. godine) do 31. 8. 2023. godine

	međunarodni	međuentitetski	ukupno	%
Broj zaprimljenih zahtjeva prijevoznika za usklađivanje prijedloga redova vožnje, u upravnom rješavanju, do 7. 2. 2018. godine	2263	319	2582	79,06
Broj zaprimljenih prijedloga redova vožnje za poslove ispitivanja usuglašenosti prijedloga reda vožnje, do 31. 8. 2023. godine	444	240	684	20,94
Ukupan broj zaprimljenih prijedloga redova vožnje do 31. 8. 2023. godine	2707	559	3266	100,00

Izvor: Podaci prikupljeni od Vanjskotrgovinske komore

Tablica 2. – Ukupan broj okončanih prijedloga redova vožnje u razdoblju od dana primjene Pravilnika (7. 10. 2014. godine) do 31. 8. 2023. godine

	međunarodni	međuentitetski	ukupno	%
Broj okončanih zahtjeva prijevoznika za usklađivanje prijedloga redova vožnje, u upravnom rješavanju, do 31. 8. 2023. godine	2263	319	2582	79,06
Broj okončanih prijedloga redova vožnje za poslove ispitivanja usuglašenosti prijedloga reda vožnje 31. 8. 2023. godine	444	240	684	20,94
Ukupan broj okončanih prijedloga redova vožnje do 31. 8. 2023. godine	2707	559	3266	100,00

Izvor: Podaci prikupljeni od Vanjskotrgovinske komore

Tablica 3. – Ukupan broj prijedloga redova vožnje za koje postupak ispitivanja nije završen zaključno sa 31. 8. 2023. godine

	međunarodni	međuentitetski	ukupno	%
Ukupan broj zaprimljenih prijedloga redova vožnje do 31. 8. 2023. godine	2707	559	3266	100,00
Ukupan broj okončanih prijedloga redova vožnje do 31. 8. 2023. godine	2707	559	3266	100,00
Ukupan broj nezavršenih prijedloga redova vožnje zaključno sa 31. 8. 2023. godine	0	0	0	0,00

Izvor: Podaci prikupljeni od Vanjskotrgovinske komore

Tablica 4. – Način rješavanja okončanih prijedloga redova vožnje u razdoblju od dana primjene Pravilnika (7. 10. 2014. godine) do 31. 8. 2023. godine

	međunarodni	međuentitetski	ukupno	%
Broj predmeta za koje je donesen Zaključak o obustavi postupka	798	63	861	26,36
Broj predmeta za koje je doneseno pravosnažno Rješenje o usklađenosti/neusklađenosti reda vožnje	1343	212	1555	47,61
Broj prijedloga redova vožnje za koje je napravljeno izvješće o provedenom ispitivanju	566	284	850	26,03
Ukupan broj okončanih predmeta do 31. 8. 2023. godine	2707	559	3266	100,00

Izvor: Podaci prikupljeni od Vanjskotrgovinske komore

Prihodi od zahtjeva i prijedloga redova vožnje, od dana primjene Pravilnika (7. 10. 2014. godine) do 31. 8. 2023. godine

Za poslove na rješavanju prijedloga redova vožnje, od dana stupanja na snagu Pravilnika (7. 10. 2014. godine) do 31. 8. 2023. godine, naplaćeni su ukupni prihodi u iznosu od 1.161.625,00 KM.

Tablica 5. – Prihodi od zahtjeva i prijedloga redova vožnje, od dana primjene Pravilnika (7. 10. 2014. godine) do 31. 8. 2023. godine

Godina	Broj zaprimljenih prijedloga redova vožnje			Prihodi po osnovu prijedloga redova vožnje (MTR:203 – Služba za financije i računovodstvo)	
	međunarodni	međuentitetski	ukupno	bez PDV-a [KM]	sa PDV-om [KM]
7. 10. 2014.–31. 12. 2014.	851	35	886	172.065,00	201.316,00
2015.	712	129	841	226.325,00	264.800,00
2016.	415	54	469	181.367,00	212.199,00
2017.	271	85	356	146.932,00	171.910,00
2018.	92	42	134	54.017,00	63.200,00
2019.	93	34	127	46.752,00	54.700,00
2020.	91	23	114	43.077,00	50.400,00
2021.	77	60	137	52.735,00	61.700,00
2022.	105	68	173	59.658,00	69.800,00
1. 1. 2023. – 31. 8. 2023.	0	29	29	9.915,00	11.600,00
Ukupno	2707	559	3266	992.842,00	1.161.625,00

Izvor: Podaci prikupljeni od Vanjskotrgovinske komore

Privitak 5: Procjena prihoda za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja i provedbe ispita za stjecanje stručne osposobljenosti upravitelja prijevoza i vozača

U narednoj tablici prikazana je procjena prihoda za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja i provedbe ispita za stjecanje stručne osposobljenosti upravitelja prijevoza i vozača iskazana po prosječnoj cijeni.

Tablica 1: Pregled procijenjenih prihoda za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja i provedbe ispita za stjecanje stručne osposobljenosti upravitelja prijevoza i vozača

Red.br.	Mjesec	Broj vozača koji su izašli na ispit	Prosječna cijena za vozače 194+345/2	Procjena prihoda za vozače po prosječnoj cijeni 269,5 KM	Broj upravitelja koji su izašli na ispit	Prosječna cijena za upravitelje 311+541/2	Procjena prihoda za upravitelje po prosječnoj cijeni 426 KM	5 % koje je trebalo biti prihod JRT po prosječnoj vrijednosti za vozače	5 % koje je trebalo biti prihod JRT po prosječnoj vrijednosti za upravitelje
1	2	3	4	5=3x4	6	7	8=6x7	9=5*5%	10=8*5%
1	Siječanj	142	269,5	38 269	8	426	3 408	1 913	170
2	Veljača	233	269,5	62 794	13	426	5 538	3.140	277
3	Ožujak	178	269,5	47 971	3	426	1 278	2 399	64
4	Travanj	130	269,5	35.035	2	426	852	1 752	43
5	Svibanj	167	269,5	45 007	5	426	2 130	2 250	107
6	Lipanj	126	269,5	33 957	6	426	2 556	1 698	128
7	Srpanj	121	269,5	32 610	7	426	2 982	1 630	149
8	Kolovoz	132	269,5	35 574	6	426	2 556	1 779	128
9	Rujan	165	269,5	44 468	7	426	2 982	2 223	149
10	Listopad	132	269,5	35 574	9	426	3 834	1 779	192
11	Studeni	87	269,5	23 447	8	426	3 408	1.172	170
12	Prosinac	121	269,5	32 610	9	426	3 834	1 630	192
UKUPNO		1734		467.313	83		35.358	23.366	1.768

Izvor: Ured za reviziju na temelju podataka MKP-a

Privitak 6: Reference

1. Zakon o upravi (Službeni glasnik BiH, broj: 32/02, 102/09, 72/17)
2. Zakon o upravnom postupku (Službeni glasnik BiH, broj 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13, 53/16)
3. Zakon o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13)
4. Zakon o konkurenciji (Službeni glasnik BiH, broj: 48/05, 76/07, 80/09)
5. Zakon o Pravobraniteljstvu BiH (Službeni glasnik BiH, broj 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14)
6. Zakon o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH (Službeni glasnik BiH, broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17, 9/18)
7. Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu (Službeni glasnik BiH, broj: 1/02, 14/03)
8. Zakon o prijevozu u cestovnom prometu (Republika Hrvatska), NN 41/18, 98/19, 30/21, 89/21, 114/22
9. Zakon o sigurnosti prometa na cestama (Republika Hrvatska), NN 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22
10. Zakon o cestovnom prometu (Republika Slovenija), Službeni glasnik Republike Slovenije, broj 6/16 – Službeni konsolidirani tekst, 67/19, 94/21, 54/22 – ZUJPP, 105/22 – ZZNŠPP i 18/23 – ZDU-10)
11. Rješenje Ministarstva pravde BiH, broj: UP201-50-76/22 od 22.12.2022. godine
12. Mišljenje Ministarstva pravde BiH, broj 08-02-4-2545/14 od 31.3.2014. godine
13. Rješenje Inspektorata Ministarstva pravde BiH, broj 10-07-12-6289/22 od 10.10.2022. godine
14. Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 012785 13 U od 22.05.2015. godine
15. Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 020772 16 U od 09.01.2017. godine
16. Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 020771 16 U od 10.01.2017. godine
17. Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 19987 15 U od 14.02.2017. godine
18. Presuda Suda BiH, broj: S1 3 U 020773 16 U od 17.02.2017. godine
19. Izvješće revizije učinka „Temeljne pretpostavke za efikasno upravljanje pristojbama i naknadama institucija BiH“, 2021. godina
20. Izvješća o obavljenim godišnjim financijskim revizijama za Ministarstvo komunikacija i prometa BiH u razdoblju 2013. - 2021. godina www.revizija.gov.ba
21. Definition of services of general interest https://commission.europa.eu/topics/single-market/services-general-interest_en



BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF COMMUNICATIONS AND TRANSPORT

BOSNA I HERCEGOVINA		BOŠNA I HERCEGOVINA	
MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I PROMETA		МИНИСТАРСТВО КОМУНИКАЦИЈА И ТРАНСПОРТА	
INSTITUCIJA ZA REVIZIJU		INSTITUCIJA ZA REVIZIJU	
SARAJEVO		SARAJEVO	
29.12.23		P / 5 14 18	
05-16-1-1368-5/23			

Broj: 04-16-1-2201-2/23
Sarajevo, 29.12.2023. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH, KANCELARIJA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA
BIH
TEŠANJSKA 24A/29, 71000 SARAJEVO

01/1, 01/2, 01/3, 01/4, 01/5

Predmet: Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji učinka, komentari, dostavljaju se

Veza: Vaš akt broj 05-16-1-1368-1/23

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo) koristi priliku da se zahvali Uredu za reviziju institucija Bosne i Hercegovine za sve aktivnosti koje su provedene, a kako bi se ispitala efikasnost Ministarstva u uspostavljanju funkcionalnog sistema povjeravanja javnih poslova iz svoje nadležnosti, te, na kraju, utvrdila moguća unapređenja u segmentu povjeravanja javnih poslova drugim institucijama ili privrednim asocijacijama čime bi se omogućila konkurencija, te osiguralo kvalitetnije pružanje usluga građanima Bosne i Hercegovine.

Cilj Ministarstva je svakako u potpunosti usaglašen sa postavljenim kriterijima revizije, posebno u pogledu usaglašenosti i dosljedne primjene regulatornog okvira, te transparentnog i blagovremenog povjeravanja javnih poslova iz nadležnosti Ministarstva drugim institucijama ili privrednim asocijacijama, te uspostavljanja funkcionalnog sistema nadzora javnih poslova povjerenih drugim institucijama ili privrednim asocijacijama.

U nastavku dostavljamo određene komentare za koje smatramo da su izuzetno važni u pravilnom definisanju svih elemenata izvještaja.

U **dijelu 2.1.**, navodite da „MKP vrši povjeravanje obavljanja dijela administrativnih i stručnih poslova iz svoje nadležnosti drugim institucijama ili privrednim asocijacijama, pri čemu su obim ovlaštenja, postupak i način dodjele ugovora i donošenja upravnih akata uređeni provedbenim propisima koje je donio MKP“. Ono što, po našem mišljenju, nedostaje u ovakvoj formulaciji je konstatacija da je zakonodavac dao ovlaštenje Ministarstvu da ovu oblast uredi podzakonskim aktom upravo kako je navedeno, u saradnji sa nadležnim organom u zavisnosti od vrste poslova koji se bliže uređuju. Kasnije to navodite u tekstu poglavlja, ali ovdje nedostaje kako bi se izbjegla pogrešna interpretacija.

U **dijelu 2.1.1.** u naslovu poglavlja „Obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila“ nedostaje „i tehničkih“, kao što je navedeno u „2.1.2.“

Obavljanje administrativnih i tehničkih poslova u oblasti certifikacije vozila". Pored organizacije/a koje provode administrativne poslove, postoje i tehnički servisi koji obavljaju tehnička ispitivanja, a koji se ne navode. Trenutno, lista pravnih lica koja provode tehničke poslove iz oblasti homologacije imenovana rješenjem Ministarstva, sa važećim rješenjem su:

- „PSC-Jelah“ d.o.o. 74260 Tešanj, Jelah Polje b.b.
- „PSC TAM“ a.d. 78000 Banjaluka, Branka Popovića 312
- „Braco i sinovi“ d.o.o. 76100 Brčko, Banjalučka 54
- „Jahorina auto“ d.o.o. 76300 Bijeljina, Meše Selimovića 39
- "Auto centar Alfa" d.o.o. Gradiška, 78400 Gradiška, Dejtonska b.b.
- „Dejanović produkt“ d.o.o., 79224 Kostajnica, Ranka Šipke b.b.
- „Nešković d.o.o.“, 78000 Banjaluka, Knjaza Miloša b.b.
- „Berlina“ d.o.o. 77000 Bihać, Zagrebačka 57
- „Bihamk - tehnički pregledi i servisi d.o.o.“, 71210 Ilidža, Blažujski drum 78
- „Conte-co d.o.o. i „Auto moto društvo“ 73220 Rogatica, Pionirska 13 R
- „Crotehna d.o.o.“ Nikole Kordića bb, 88320 Ljubuški
- "Parts" d.o.o. Široki Brijeg, Obilazna cesta br. 20A
- „Lašva komerc“ d.o.o. Nova Bila 72276, opština Travnik, Donje Putićevo b.b.
- „Ganjgo line“ d.o.o. 74203 Matuzići, opština Doboj jug, 203. Brigade broj 88
- „Servis komerc P-4“ d.o.o. 79000 Prijedor, Svale b.b.
- "Remis" d.o.o., PJ Sarajevo Tehnički Pregled, Džemala Bijedića br. 139, 71000 Sarajevo
- "Nešković" d.o.o. Tehnički pregled Istočno Sarajevo - Pale, Magistralni put b.b, 71420 Pale
- "Remis" d.o.o., PJ Tuzla, Tuzla, XVIII Hrvatske Brigade 2
- "ASA Testing Centar" d.o.o. Mostar, Bišće polje b.b.
- "Remis" d.o.o., PJ Zenica, Zenica, Vatrogasni put broj 3
- "Nešković" d.o.o. Sremska broj 3, 76300 Bijeljina
- "Uliks" d.o.o. Liječarska b.b, 78400 Gradiška
- "Koneks" d.o.o. XVI Krajiške brigade broj 31, 78400 Gradiška
- "Sistemi TOI d.o.o. Krajiških brigada b.b, 78000 Banjaluka
- „Bambus Petrol“ d.o.o. Veliko Blaško, Laktaši, Veliko Blaško b.b.
- „Marketauto“ d.o.o. Laktaši, Svetosavska ulica broj 221
- „Bosnaexpres“ d.d. Doboj Jug, Usorska broj 21
- „AMD“ Teodor Bardak, Brod, ulica Petra Petrovića Njegoša broj 123
- „Nešković“ d.o.o. PJ Gradiška, Svetozara Markovića broj b.b.
- „ASA Testing Centar“ d.o.o. Mostar, Podružnica Velika Kladuša, Žrtava fašizma b.b.
- „ASA Testing Centar“ d.o.o. Mostar, Podružnica Gradiška, Ul. Miroslava Antića b.b.
- "Agram" d.o.o. Ljubuški, podružnica Banjaluka, Bulevar Srpske vojske 17, Banjaluka
- „Auto Centar Bane d.o.o.“ Zvornik, Svetog Save b.b.
- „ASA TESTING CENTAR " d.o.o. Podružnica Rajlovac, Sarajevo, Rajlovačka b.b.
- „Atest centar“ d.o.o., Sovići b.b, Grude
- „Graps“ d.o.o., Sarajevska b.b. Gradačac
- „SAMN“ d.o.o. 75000 Tuzla, Nikole Tesle 3
- „Čosić promex“ d.o.o. Usora, Žabljak b.b.
- „Agram d.d.“ podružnica Mostar, Vukovarska 1
- „Agram d.d.“ podružnica Sarajevo, Trg međunarodnog prijateljstva br. 20
- „Agram d.d.“ podružnica Tuzla, Mije Keroševića Guje b.b.
- „Agram d.d.“ podružnica Zenica, Goraždanska broj 28
- „Atest centar“ d.o.o., podružnica Mostar, Bišće polje b.b.
- „Atest centar“ d.o.o., podružnica Vitez, PC 96/2 Vitez
- „Delta As“ d.o.o., Banja Luka, Ulica Nikole Prote Kostića broj 1
- „Saobraćajni fakultet Doboj“, Doboj, Vojvode Mišića 52
- „Auto-Test“ d.o.o. Bijeljina, Stefana Dečanskog 243
- „KOLOR“ d.o.o. , Istočno Novo Sarajevo, Hrastovi b.b. Kiseljak
- „SAS“ d.o.o. Priboj PJ br. 2 Doboj, Krnjskih srpskih brigada bb ,74000 Doboj
- „ATES CENTAR“ d.o.o. Podružnica Gradiška. Koridor autoputeva E661 broj 23a GRADIŠKA
- „GRAD-LUX“ d.o.o. Gradačac, VI bataljona bb . 76250 Gradačac

U postupku homologacije vozila direktno učestvuju i predstavnici ovlaštenih proizvođača u Bosni i Hercegovini.

Potrebno je bilo odrediti i tehničke servise za provođenje poslova certifikacije. Trenutno, lista pravnih lica koja provode tehničke poslove iz oblasti certifikacije imenovana rješenjem Ministarstva, sa važećim rješenjem su:

- Agram d.o.o. podružnica Banja Luka Bulevar srpske vojske 17, Banjaluka
- PSC TAM d.o.o. Branka Popovića 312, Banjaluka
- Altro d.o.o Branka Popovića bb, Banjaluka
- Neškovic doo Banjaluka Knjaza Miloša bb, Banjaluka
- Audi Centar d.o.o Milana Kranovića 2. Banjaluka
- Sistemi TOI d.o.o. Marka Lipovca 165, Banjaluka
- Auto Sina d.o.o. Put srpskih branilaca 92, Banjaluka
- Rotas a.d. Braće Pišteljića 6, Banjaluka
- Delta AS d.o.o. Prote Nikole Kostića 1, Banjaluka
- Dunav auto d.o.o. Jug Bogdana bb, Banjaluka
- Jahorina auto d.o.o. STP Banjaluka, Skendera Kulenovića 93, Banjaluka
- Marketauto d.o.o. Svetosavska 221. Laktaši
- Bambus petrol d.o.o. Veliko Blaško bb, Laktaši 065/033-033
- AMD servis d.o.o. Ljevcanska 50, Laktaši
- Auto Centar Alfa d.o.o. Dejtonska bb, Gradiška
- Koneks d.o.o. 16 Krajiške brigade 31, Gradiška
- Servis komerc P-4, Svale bb, Prijedor
- Dejanović produkt d.o.o., Mrakodol bb, Kostajnica
- Univerzitet u Bihaću - Tehnički fakultet, dr Irfana Ljubijankića bb, Bihać
- Agro auto d.o.o Brdo bb, Mrkonjić Grad
- Parts d.o.o., Obilazna cesta 20a, Široki Brijeg
- Crotehna d.o.o. Kralja Zvonimira bb, Tomislavgrad
- Crotehna d.o.o. Ljubuški Ul. sestara milosrdnica 19, Ljubuški
- Auto-Indilović d.o.o Rastovačko polje bb, Posušje
- Atest Centar d.o.o. Sovići bb, Grude
- AC Krželj d.o.o., Splitska bb, Livno
- Autocentar BH d.o.o., Ul. Podgaj bb,
- Agram d.d., Vukovarska br. L, Mostar
- ASA Testing Centar d.o.o., Bišće polje bb, Mostar
- Central agent d.o.o., Bišće polje bb, Mostar
- Crotehna d.o.o. Mostar, Kneza Domagoja 11, Mostar
- AC Quattro d.o.o.Put života 1, Sarajevo
- Agram d.d. Trg međunarodnog prijateljstva br. 20. Sarajevo
- ASA Assistance d.o.o. podružnica Rajlovac, Rajlovačka bb, Sarajevo
- Autocentar BH d.o.o Sarajevo, Džemala Bijedića 165b, Sarajevo
- BIHAMK Tehnički pregledi i servisi d.o.o., Blažujski drum 78, Ilidža
- Unis institut d.o.o., Alekse Šantića 18, Istočno Sarajevo
- Remis d.o.o. Visoko Braće Zečević 3A, Visoko
- Conte-co d.o.o. i Auto moto društvo, Pionirska 9, Rogatica
- Agram d.d. Zenica, Goraždanska 28, Zenica
- Remis d.o.o. Visoko podružnica Zenica, Vatrogasni put 3, Zenica
- Metalurški institut Kemal Kapetanović, Travnička cesta 7, Zenica
- Mašinski fakultet u Zenici, Fakultetska 1, Zenica
- Grakop d.o.o. Gromiljak bb, Kiseljak
- Sliško d.o.o.. Donji lug bb, Žepče
- Orman d.o.o., Kačuni bb, Busovača
- Atest Centar Vitez d.o.o. PC 96/2 Vitez

- Minik d.o.o. Kninska bb. Derventa
- Bosna expres d.d. Matuzići, Doboj jug
- Ganjgo Line d.o.o. Matuzići, Doboj jug
- PSC Jelah d.o.o. Jelah polje bb, Tešanj
- Ćosićpromex d.o.o. Žabljak bb, Usora
- Saobraćajni fakultet Doboj, Vojvode Mišića 52. Doboj
- Jahorina auto d.o.o. STP Bijeljina, Meše Selimovića 39, Bijeljina
- Monaco d.o.o., Stefana Dečanskog 255, Bijeljina
- Nešković d.o.o. Bičeljina, Sremska 2, Bijeljina
- Braco i sinovi d.o.o., Banjalučka 54, Brčko
- TPV d.o.o., Ciglana 23, Brčko
- Graps d.o.o. Sarajevska bb, Gradačac
- Boksit a.d. Milići PJ Zvornik. Karakaj bb Zvornik
- Autocentar Bane, Svetog Save 71, Zvornik
- Agram d.d. Tuzla, Mije Keroševića Guje bb, Tuzla
- Institut za zaštitu, ekologiju i obrazovanje d.d. Bosne srebrene 127, Tuzla
- Polo d.o.o., Mitra Trifunovića Uče 13, Tuzla
- Remis d.o.o. PJ Tuzla, XVIII hrvatske brigade 2, Tuzla
- SAMN d.o.o., Nikole Tesle bb, Tuzla
- Atiker i Certifing d.o.o., Magistralni put 218 A, Živinice

Povjereni poslovi servisima se razlikuju, u zavisnosti od vrste pregleda za koje navedeni servisi posjeduju odobrenje Ministarstva.

U dijelu 3.1.1.1. iznosite zaključak da „sudske presude, različiti žalbeni postupci, oprečni stavovi MKP, mišljenja Pravobranilaštva i Konkurencijskog vijeća ukazuju da MKP nije dosljedno primjenio relevantni regulatorni okvir koji se odnosi na povjeravanje poslova homologacije i certifikacije vozila“. Naime, smatramo da je izrekom presude Suda BiH S1 3 U 041318 22 U od 13. 6. 2022. godine dosta ovih navoda iz citiranog zaključka obrazloženo na drugačiji način.

Koristite tezu „relevantni regulatorni okvir“, te kako isti nije dosljedno primijenjen. Upravo nedostaci relevantnog regulatornog okvira u pogledu zakonodavnog uređenja ove oblasti iz 2005. godine nikako ne mogu biti isključiva odgovornost Ministarstva, već samog zakonodavca.

Navodite da „i pored Odluke MKP iz 2012. godine o poništenju javnog konkursa, potvrđivanja Žalbenog vijeća iz 2013. godine i presude Suda BiH iz 2015. godine, MKP nije raskinuo zaključeni ugovor sa izabranom organizacijom“, iako niti odlukom, niti presudom, nije utvrđena obaveza Ministarstva da raskine predmetni ugovor, kako se može protumačiti iz formulacije ovog nalaza.

Dalje, navodite u tekstu „Međutim, sačinjeni Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH nije sadržavao značajnije izmjene koje se odnose na prenos javnih poslova u odnosu na važeći zakon“. Ovakav zaključak je prilično nejasan, uzimajući u obzir da je prijedlog zakona predviđen za razmatranje od strane zakonodavca, te da je konačan tekst onaj koji zakonodavac usvoji. Prijedlog Ministarstva, kakav god bio, iskazuje interes da se pitanje uredi, o čemu na kraju, u ovom slučaju, odluku donosi Parlamentarna skupština BiH. Takođe, smatramo da je potrebno navesti da je ovo samo jedna od predloženih izmjena predmetnog zakona, koji je vrlo složen i komplikovan. Iz navedenog se može zaključiti da je samo u ovom dijelu izmjena bila predmet formiranja radnih grupa. Jedan od razloga ovakvog postupanja jeste, između ostalog, što Ministarstvo nema, do danas, niti jedno sistematizovano radno mjesto za poslove sigurnosti prometa na cestama u BiH, što uključuje i poslove homologacije i certifikacije.

Navodite da „Prilikom donošenja novih podzakonskih akata iz oblasti homologacije i certifikacije vozila u 2020. godini, MKP nije tražio mišljenje Konkurencijskog vijeća o usklađenosti ovih propisa sa Zakonom o konkurenciji“, te zaključujete da je „Ovakvim postupanjem MKP se izložio riziku usvajanja podzakonskih propisa u oblastima homologacije i certifikacije vozila koji ograničavaju tržišnu konkurenciju“. U fusnoti navodite element zabilješke sa sastanka da je Konkurencijsko vijeće 2018. godine dalo pisanu preporuku institucijama. Eventualni nedostatak zakonodavnog uređenja oblasti konkurencije ni na koji način ne bi trebalo voditi ka ovako

formulisanom zaključku u ovom dijelu, jer ne postoji zakonska obaveza utvrđena za ovako formulisani zaključak.

Dalje u tekstu navodite „Tom prilikom, Pravobranilaštvo je, analizirajući presudu Suda BiH, dalo mišljenje da je neophodno da MKP ponovo provede postupak javne nabavke navedenih usluga iz razloga pravne sigurnosti“. Sud BiH je odlučio da je postupak pravilno i zakonito proveden, a navodi Pravobranilaštva BiH da je trebalo ponovo provesti postupak nabavke (postupak nema nikakve veze sa javnim nabavkama) su pravno neosnovani. Smatramo da ste, na određeni način, pored obrazloženja presude Suda BiH, dali prednost navodu organu koji se, prilikom davanja mišljenja, u svakom drugom slučaju ogradi od postupka koji je prethodno proveden, te daje mišljenje isključivo na nacrt ugovora.

Dalje u tekstu navodite procjene prihoda i navodite „Procjene smo izvršili na bazi prosječnih cijena usluga koje su propisane cjenovnikom jer iz raspoloživih podataka, iz izvještaja administrativnih tijela na kojima su povjereni poslovi certifikacije, nije bilo moguće dati preciznije podatke o prikupljenim prihodima“. Smatramo da je kod ove procjene korištenje prosječnih cijena u bilo kom obliku prilično nepouzđano, te da je potrebno i opisati način na koji se došlo do prosječne cijene. Male greške u prosječnoj cijeni napraviće veliku razliku u procijenjenom iznosu.

Sporazum o usvajanju jednoobraznih tehničkih propisa za vozila sa točkovima, opremu i dijelove koji mogu biti ugrađeni i/ili korišteni na vozilima sa točkovima Ekonomske komisije za Evropu Organizacije ujedinjenih naroda je takođe pravni osnov koji se koristi u postupcima, koji proizvodi obaveze za Bosnu i Hercegovinu, a koji nije bitnije tretiran u ovom izvještaju. Držimo bitnim istaći takođe da je, na osnovu člana 6. i člana 7. st. 1. i 6. Zakona o vanjskotrgovinskoj politici Bosne i Hercegovine i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 54. sjednici održanoj 5.5.2016. godine, donijelo je Odluku o ograničenju uvoza putničkih automobila, teretnih vozila i vanjskih pneumatskih guma („Službeni glasnik BiH“, broj 52/16). Prethodna odluka koja je bila na snazi je objavljena u Službenom glasniku BiH, broj 1/11, kojom je, umjesto starosnog ograničenja vozila za uvoz i stavljanje na tržište u BiH postavila tehničke zahtjeve prema spomenutom Sporazumu. Ovom Odlukom dozvoljava se uvoz vozila koja zadovoljavaju najniže tehničke zahtjeve za novoproduzvana i korištena vozila u procesima homologacije tipa vozila i homologacije pojedinačnog vozila sukladno Odluci o najnižim tehničkim zahtjevima za novoproduzvana i korištena vozila u procesima homologacije tipa vozila i homologacije pojedinačnog vozila. Ovom Odlukom se propisuju najniži tehnički zahtjevi za novoproduzvana i korištena vozila u procesima homologacije tipa vozila i homologacije pojedinačnog vozila, te za dijelove, uređaje i opremu vozila u procesu homologacije tipa („Službeni glasnik BiH“, broj 23/19). Naredbe o homologaciji uređuju vrstu ispitivanja prema dijelovima i uređajima na vozilu, a koje se određuju ovom odlukom.

U **dijelu 3.1.2.1.** navodi se: „Međutim, MKP se nije obraćao Konkurencijskom vijeću za mišljenje da li Pravilnik iz 2018. godine sadrži odredbe koje mogu sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na tržištu BiH s obzirom na to da su obavljanje poslova dodijelili podzakonskim aktom samo Vanjskotrgovinskoj komori. Imajući u vidu da je usklađenost međunarodnih i međuentitskih linija i redova vožnje značajno kako za kretanje ljudi, tako i roba, problemi u povjeravanju ovih poslova mogu imati velike posljedice na privredu.“. Ono što je nejasno jeste da li je, prilikom provođenja revizije, konstatovan i jedan problem koji bi imao posljedice na privredu? Ili je, sistem unaprijeđen na način da je omogućen postupak usklađivanja redova vožnji nakon dugogodišnjeg zastoja. Navodite u fusnoti da „Način dodjele javnih poslova u Pravilniku iz 2018. godine bio je isti kao u Nacrtu pravilnika o usklađivanju i registraciji međunarodnih autobuskih redova vožnje MKP iz 2012. godine koji nije bio usaglašen sa Zakonom o konkurenciji po mišljenju KV“, ali ne navodite zbog čega tačno je pravilnik iz 2012. godine proglašen neusaglašenim? Ne može se razumjeti zaključak koji ovakvim nalazom želite da postignete. Članom 47. Zakona o međunarodnom i međuentitskom drumskom prevozu

definirano je da se propisima koje donosi ministar „može predvidjeti prenošenje određenih poslova nadležnog ministarstva na druge institucije i privredne asocijacije“.

U dijelu 3.1.2.2. navodite: „Naime, za povjeravanje poslova usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih redova vožnje MKP nije proveo proceduru javnog nadmetanja za odabir organizacije koja će ove poslove vršiti, nego ih je svojim pravilnikom dodijelio Vanjskotrgovinskoj komori. MKP, suprotno ranijim praksama, nije tražio mišljenje Konkurencijskog vijeća o usklađenosti ovih propisa sa Zakonom o konkurenciji“. Molimo da uzmete u obzir član 47. Zakona o međunarodnom i međuentitetskom drumskom prevozu, kao i odredbe Zakona o Vanjskotrgovinskoj komori BiH koji je donijela Parlamentarna skupština BiH. Pristup tržištu i sprečavanje zloupotrebe u oblasti konkurencije je jedno pitanje, a posao provjere elemenata reda vožnje za usklađivanje je sasvim drugo pitanje. Zakon o VTKBiH propisuje da „Komora može obavljati i druge poslove koji su joj povjereni, a na osnovu odluke nadležnih organa Bosne i Hercegovine“.

U dijelu 3.1.3.1. navodi se: „MKP je 2016. godine pripremio izmjene i dopune Zakona o međunarodnom i međuentitetskom drumskom prevozu koje su između ostalog sadržavale i izmjenu člana 47., a kojim je predviđeno prenošenje javnih poslova nadležnog ministarstva na druge institucije ili privredne asocijacije, međutim do kraja augusta 2023. godine one još uvijek nisu usvojene“, te da „MKP povjeravanje javnih poslova stručnog osposobljavanja upravitelja prevoza i vozača vrši na osnovu podzakonskih akata koje sam donosi“. Kao što je prethodno spomenuto, u članu 47. važećeg zakona propisano je da se propisima koje donosi ministar „može predvidjeti prenošenje određenih poslova nadležnog ministarstva na druge institucije i privredne asocijacije“. Prijedlog zakona koji spominjete nije uspio u parlamentarnoj proceduri jer je, iako usvojen od strane Predstavničkog doma, odbijen od strane Doma naroda PSBiH.

Naziv dokumenta	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu
Saziv	VII. (2014. - 2018.)
Utvrdjen na sjednici predlagača	71. sjednica, održana 31.8.2016.
Broj i datum Prijedloga zakona u DNPSBiH	01.02-02-1-2509/16, od 28.9.2016.
Broj i datum Prijedloga zakona u PDPSBiH	01.02-02-1-2509/16, od 28.9.2016.
Predlagač u DNPSBiH	Vijeće ministara BiH
Predlagač u PDPSBiH	Vijeće ministara BiH
Status u DNPSBiH	Odbijen
Red. br. i datum sjednice Doma - tačka dnevnog reda	31., 19.7.2017. Ad. 3.
Status u PDPSBiH	Usvojen
Red. br. i datum sjednice Doma - tačka dnevnog reda	38., 30.11.2016. Ad. 5.
Konačni status u PSBiH	Odbijen

U **dijelu 3.1.2.1.1.** navodi se: „MKP je 2012. godine na prijedlog izabranog stručnog tijela donio cjenovnik usluga bez analize strukture cijena i jasno definisanih kriterija na osnovu kojih su određene visine cijena i procenat raspodjele prihoda“. Smatramo da je potrebno navesti da je sadržaj osposobljavanja propisan pravilnikom, te je potrebno napraviti poređenje sa prethodnim iznosima naknada. Stiće se utisak da su utvrđene naknade višestruko veće nego prethodno utvrđene.

Istaknuti navod „Neprikupljanje prihoda od povjerenih poslova iz nadležnosti MKP kao posljedicu ima manje sredstava u budžetu MKP i posljedično budžetu institucija BiH, a koja su mogla biti iskorištena za unapređenje ovog, ili drugih procesa i usluga koje se isporučuju građanima BiH“ je formulisan na način da se može zaključiti da je obustavljeno prihodovanje, što nije slučaj. Činjenica je da nisu ispunjene pretpostavke za prikupljanje ovog dijela prihoda od samog početka.

U tekstu navodite: „MKP je pripremio Prijedlog cjenovnika koji je poslao na mišljenje Uredu za zakonodavstvo i Ministarstvu finansija i trezora BiH“ dok je istaknuti zaključak „Devet godina nakon usvajanja Pravilnika, odnosno do kraja augusta 2023. godine, MKP nije pripremio i VM BiH dostavio novi prijedlog cjenovnika usluga.“.

U **dijelu 3.1.3.2.** navodite zaključak: „ovo za posledicu ima ograničenu konkurenciju odnosno monopolizaciju određene vrste usluga usljed čega ispaštaju krajnji korisnici istih“, a nejasno je iz kog dokaza ste našli da je štetna posljedica nastala prema krajnjim korisnicima.

U **dijelu 3.2.** navodite: „Nadzor nad radom institucija s javnim ovlaštenjima nije uspostavljen niti je podzakonskim aktima definisan način vršenja nadzora za sve oblasti za koje ove institucije obavljaju povjerene poslove“. U vezi djelokruga rada ovog Ministarstva, pitanje dodjele javnih ovlaštenja je vezano za upravne akte i provedbene propise koje donosi ovo Ministarstvo, a na osnovu kojih se dodjeljuju određeni poslovi privatno-pravnim subjektima. Obim ovlaštenja, postupak i način dodjele ugovora i donošenja upravnih akata su uređeni provedbenim propisima koje je donio ministar komunikacija i prometa pri čemu ovo Ministarstvo ističe pitanje da li se u ovim slučajevima radi o prenosu javnih ovlaštenja. Nesporno je da funkcija nadzora nije na adekvatan način realizovana.

U **dijelu 3.2.2.** navodite da „MKP nije kontrolisao opravdanost visine naknada koje je definisala Vanjskotrgovinska komora, a koje prevoznici plaćaju. MKP podzakonskim aktima nije definisao visinu naknada po ovom osnovu, niti je od Vanjskotrgovinske komore zahtijevao kriterije na osnovu kojih je određena visina naknada za usklađivanje međunarodnih redova vožnje.“. Molimo da uzmete u obzir odredbe Zakona o STKBiH koji je donijela Parlamentarna skupština BiH.

U **dijelu 3.2.4.** navodite „S obzirom na to da kontrole nisu uspostavljene, MKP do okončanja revizije nije raspolagalo sa podacima kojim osobama je izdata međunarodna vozačka dozvola“. Molimo da preformulišete ovaj navod, ne postoji osnov da Ministarstvo raspolaže ovim podacima kad su osobe u pitanju. Opet je izražen nedostatak zakonodavnog okvira, što se pravilnikom nije moglo drugačije urediti. Posebnim zakonima uređen je rad auto-moto društava u BiH.

U **dijelu 4.1.** navodite: „Naime, prema stavovima nadležnih institucija, iako je Zakonom o upravi definisano da se javni poslovi mogu povjeravati drugim institucijama ili privrednim asocijacijama isključivo zakonom, MKP je povjeravanje poslova iz nadležnosti vršio pravilnicima koje je donosio ministar.“. Želimo da istaknemo sljedeće:

U skladu sa članom 205. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini, kojim je definisano da “bliže uslove o homologaciji vozila, dijelova uređaja i opreme, određivanju organizacija koje mogu obavljati administrativne i tehničke poslove u oblasti homologacije pravilnikom propisuje ministar, u saradnji s organom nadležnim za poslove energetike i industrije” ministar komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je donio Pravilnik o homologaciji vozila („Službeni glasnik BiH”. br. 83/20 i 8/22) kojim je uredio način i postupak dodjele ugovora za obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila, kao i uvjete koji se moraju ispunjavati za dodjelu navedenih poslova.

U skladu sa članom 6. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini, kojim je definisano da "bliže odredbe o načinu i postupku certificiranja i uvjetima koje moraju da ispunjavaju organizacije za certificiranje vozila pravilnikom propisuje ministar komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, u saradnji s organom nadležnim za unutrašnje poslove"; ministar komunikacija i prometa je donio Pravilnik o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje moraju ispuniti ("Službeni glasnik BiH", br. 41/08, 89/11, 6/12 i 83/20; Ispravka – "Službeni glasnik BiH", broj: 85/20), kojim je uređio način i postupak dodjele ugovora za obavljanje administrativnih i tehničkih poslova u oblasti certificiranja vozila.

Članom 47. Zakona o međunarodnom i međuentitetskom drumskom prevozu definisano je da se propisima koje donosi ministar, vezano za uslove za izdavanje licenci, „može predvidjeti prenošenje određenih poslova nadležnog ministarstva na druge institucije i privredne asocijacije“. U skladu sa članom 5. predmetnog Zakona, Ministarstvo je donijelo Pravilnik o uslovima za izdavanje licence i kvalifikacijske kartice vozača.

Oblast usklađivanja međunarodnih i međuentitetskih autobuskih redova vožnje je na osnovu ovlašćujućih odredaba čl. 13. stav 3., 21. stav 3. i 47. stav 2. Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu ("Službeni glasnik BiH", br. 1/02 i 14/03) uređena Pravilnikom o postupku usklađivanja i registracije redova vožnje, načinu i postupku izdavanja dozvole i obrascu dozvole („Službeni glasnik BiH“, broj: 7/18).

Shodno odredbama člana 192. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosne i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17 i 9/18) međunarodne vozačke dozvole izdaju auto-moto klubovi/savezi i auto-moto društva, ovlašteni za izdavanje tih dozvola za države za koje je potrebna međunarodna vozačka dozvola. Na osnovu ovlašćujućih odredaba navedenog zakona, ministar komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je ovlašten da u saradnji sa nadležnim organom za unutrašnje poslove donese provedbeni propis kojim se utvrđuju bliže odredbe o obrascu i sadržaju međunarodne vozačke dozvole, postupku i načinu izdavanja, načinu davanja ovlaštenja auto-moto klubovima/savezima i auto-moto društvima i načinu vođenja evidencije o izdatim vozačkim dozvolama. Odredbama člana 2. provedbenog propisa, Pravilnika o međunarodnoj vozačkoj dozvoli („Službeni glasnik BiH“, br. 13/07 i 42/11), propisano je da ovlaštenje za izdavanje međunarodne vozačke dozvole daje Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine.

Ono što je, na kraju, jedan od elemenata za buduće unaprjeđenje poslovnih procesa jeste obavezna ocjena usklađenosti od strane finansijske revizije. Od 2011. godine do danas bilo je dovoljno prostora da se, kroz reviziju prihodovne strane, provedu i aktivnosti koje bi pomogle Ministarstvu da usklađenost podigne na veći nivo. Ovako smo došli u situaciju da, u istoj godini, mišljenje sa rezervom i revizija učinka za iste teme, nakon skoro 15 godina, razmatraju procese koji očigledno pokazuju svu manjkavost institucionalnog uređenja BiH. Povjeravanje javnih ovlaštenja ili povjeravanje poslova ostaju nerazjašnjena dilema. Osnivanje Agencije za sigurnost prometa na nivou BiH bi funkcionalno omogućilo provođenje ovih poslova na drugačiji način, sa praktične strane, dok je, sa zakonodavne strane, jedan ovakav zadatak u postojećim okolnostima nemoguće izvršiti. Nepostojanje funkcionalnih agencija i organizacija koje bi obavljale ove poslove u skladu sa dobrom praksom zemalja u okruženju koje u izvještaju spominjete, kao i improvizacija u zakonodavnom okviru za nivo Bosne i Hercegovine, nedostatak izvornih nadležnosti za oblast sigurnosti prometa na cestama u BiH, neodgovarajuća sistematizacija radnih mjesta u Ministarstvu su elementi koji uveliko narušavaju funkcionisanje sistema u cjelini. Posljedica ovakvog načina organizacije jeste improvizacija provođenja poslovnih funkcija, posebno u pogledu funkcije nadzora.

Molimo da ove komentare sa dužnom pažnjom razmotrite, a slučaju bilo kakve potrebe za dodatnim pojašnjenjima, Ministarstvo vam u potpunosti stoji na raspolaganju.

Sa poštovanjem,



Dostavljeno:

- Naslovu
- 01, 02, 03, 04, 05, 08
- a/a



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba



Broj: 05-16-1-1368-6/23
Sarajevo, 15. 1. 2024.

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine
Trg BiH 1
71000 Sarajevo

Edin Forto, ministar

Predmet: Odgovor na komentare na Nacrt izvještaja „Povjereni javni poslovi iz nadležnosti institucija BiH-studija slučaja: Ministarstvo komunikacija i prometa BiH“

Veza: Vaš akt broj 04-16-1-2201-2/23 od 29.12.2023. godine

Cijenjeni,

Zahvaljujemo Vam se na dostavljenim komentarima na Nacrt izvještaja "Povjereni javni poslovi iz nadležnosti institucija BiH-studija slučaja: Ministarstvo komunikacija i prometa BiH". Vaši komentari su pažljivo razmotreni i na odgovarajući način obrađeni u konačnom izvještaju.

U skladu sa Vašim komentarima izvršene su odgovarajuće korekcije Izvještaja, odnosno određeni komentari su djelimično ili potpuno, prihvaćeni i izvršene su korekcije Izvještaja u poglavljima: 2.1. i 2.1.1. te u poglavljima 3.1.1.1, 3.1.2.1, 3.1.3.1, 3.1.3.1.1, 3.1.3.2, i 3.2.4. Navedene promjene nisu suštinski uticale na nalaze revizije. Ostale komentare nismo mogli prihvatiti jer u istim nisu prezentovani novi dokazi niti činjenice koji bi uticali na izmjenu izvještaja. U nastavku slijedi obrazloženje za komentare koje nismo mogli uvažiti.

Parlamentarna skupština BiH ima zakonodavnu ulogu, međutim Ministarstvo komunikacija i prometa BiH je odgovorno za praćenje stanja iz oblasti za koje je nadležno. U skladu sa tim, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH je odgovorno za predlaganje propisa koji će voditi poboljšanju stanja u oblasti za koje je nadležno. Revizija učinka nije davala prednost navodima Pravobranilaštva BiH nego je predstavila informaciju o izrečenim stavovima Pravobranilaštva BiH. Dalje, revizija je u izvještaju isticala samo one propise i odluke koji su značajni za povjeravanje poslova (komentari za poglavlje 3.1.1.1). Revizija ne spori da Vanjskotrgovinska komora BiH može obavljati povjerene poslove, već revizijskim nalazom želimo istaći potrebu osiguranja konkurentnosti i transparentnosti pri povjeravanju poslova (komentar za poglavlje 3.1.2.2).

Nalazi vezani za Cjenovnik stručnog osposobljavanja i ispita upravitelja prijevoza i vozača imali su isključivu namjeru da ukažu da se prilikom pripreme Cjenovnika nisu radile dokumentovane analize niti su utvrđeni dokumentovani kriterijumi za pripremu istog. U istom nalazu revizije skrećemo pažnju da se isto radilo u pripremi kasnijeg prijedloga Cjenovnika (komentar za poglavlje 3.1.3.1.1).

Dalje, smatramo da niste dostavili dodatne dokaze koji bi mogli uticati na formulaciju nalaza revizije vezanih za nadzor Ministarstva komunikacija i prometa BiH nad radom institucija s javnim ovlaštenjima. Revizija smatra da je Ministarstvo komunikacija i prometa BiH institucija nadležna za poslove usklađivanja međunarodnih redova vožnje i da nije osigurala nadzor nad utvrđivanjem cijena za usluge koje Vanjskotrgovinska komora BiH pruža po tom osnovu (komentar za poglavlje 3.2.2).

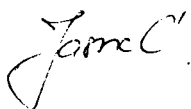
Odgovornost finansijske revizije je da da mišljenje na pouzdanost i tačnost finansijskih izvještaja institucija BiH. Institucije BiH mogu dobiti pozitivno mišljenje finansijske revizije, dok istovremeno mogu biti neekonomične, neefikasne i neefektivne u obavljanju svojih poslova. Revizija učinka bavi se problemima ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti institucija BiH. Nalazi finansijske revizije motivirali su pokretanje revizije učinka što je i istaknuto u uvodnom dijelu našeg izvještaja.

Nadamo se da ovaj odgovor omogućava razumijevanje stavova revizije prilikom kreiranja konačne verzije izvještaja. Dodatno, koristimo ovu priliku da Vam se zahvalimo na Vašoj saradnji tokom provođenja studije revizije učinka.

S poštovanjem

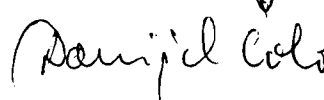
**Viši revizor za reviziju
učinka**

Jasna Česir



**Rukovodilac Odjela
revizije učinka**

Danijel Čolo



Dostavljeno:

- Ministarstvu komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine
- a/a.